

Jó Pajtás

Május 8.

Nezetközi Vöröskereszt-nap

A jövő heti Jó Pajtás címdala és poszttere

A hét fotója

amilyen a klíma is, a tetőbe épített napcella szállít energiát.

A kis repülőgépeket szem előtt tartva (aptera görögül szárnyatlant jelent), a formált testű kétüléses a kompozit anyagoknak köszönhetően nem nyom többet a mérlegen, mint 386 kilogramm. A teljes körbeláthatóságot a hátul elhelyezett kamerák biztosítják...

Mennyiért? Állítólag 30 000 dollárba kerül majd, ezért viszont akár egy legújabb Golfot is meg lehet venni jó néhány extrával!

Nyolc deci gázolajjal 100 kilométer

Hallottál már az Apteráról? Épp itt az ideje, ha 8 deci dízzel akarsz 100 kilométert autózni! A kaliforniai Carlsbadban működő Apera Motors cég egy teljesen újszerű kétüléses épített. Az eredmény ultralacsony ellenállás és teljesen használható koncepció. Néhány adat a gépről: a hátsó, egyedülálló kereket bordásszíj hajtja, egészen gyorsan, a végsebesség ugyanis meghaladja a 150 kilométer/órát! Az erőfor-

rás egy kis feltölthető dízel-elektromos hibrid, amely a munkába járást otthoni hálózati töltésről is képes teljesíteni. A kiegészítő fogyasztók táplálására, mint

Kedves versem

Hiába töröm a fejem napok óta, nem jut eszembe a legszebb, a legjobb, a legkedvesebb versem. Egészen egyszerűen azért, mert sok költemény kedves, vagy éppenséggel nagyon kedves számomra. Közéjük tartozik Juhász Gyula: Milyen volt... című, emlékekből és vágyakból táplálkozó gyönyörűszerelmi verse. A sok közül azért esett a választásom épp erre, mert tavasz van, amikor a szerelem tombol, és ezek az egyszerű, dísztelen, de mégis muzsikáló sorok akaratlanul is megérintenek bennünket. A vers különös szépségére akkor döbbenünk rá igazán, amikor a szerelem elmúlt, és csak a halványuló emlékek maradnak ránk.

Az alföldi táj hangulata uralkodik a költeményen. A nyári búzamezők emlékére Anna szökeségét villantja fel, a szeptemberi ég a szeme kékjét idézi, a tavaszi rét sóhaja pedig a szeretett nő hangját. Nem vall szerelmet a költő, csak lüktet benne az érzelem. Soronként olvasva/felmondva egy-egy kép rajzolódik ki előttünk, melyeket az ismétlések dallamossá tesznek. S ez a dallam marandó, sok magyar ember raktározhatta el költészeti élményei közé, mint ahogyan a vers üzenetét is: a szerelem az idő múlásával halványodik ugyan, de emléke sokáig ragyog még.

Nagy Magdolna, a Napsugár szerkesztője

Juhász Gyula

Milyen volt...

*Milyen volt szökesége, nem tudom már,
De azt tudom, hogy szökék a mezők,
Ha dús kalásszal jó a sárguló nyár,
S e szökeségben újra érzem őt.*

*Milyen volt szeme kékje, nem tudom már,
De ha kinyílnak ősszel az egek,
A szeptemberi bágyadt búcsúzóznál
Szeme színére visszarévedek.*

*Milyen volt hangja selyme, sem tudom már,
De tavaszodván, ha sóhajt a rét,
Úgy érzem, Anna meleg szava szól át
Egy tavaszról, mely messze, mint az ég.*

(1912)

Amire szívesen emlékezünk

Amit megtanultok az iskolában, senki sem veheti el tőletek. Tudják ezt az adai gyerekek is, mert ők is azért járnak a suliba, hogy minél többet megtanuljanak.

Az **adai Cseh Károly iskolának** abban a tanteremében vagyunk, ahova valamikor én is jártam. Ma ez a díszterem. A két osztályt hatalmas összecsucskható ajtó választja el. Jó újra itt lenni, felidézni a múltat. Vasárnap délutánonként kinyitották a nagy ajtót, a nagy teremben táncdélutánt szerveztek nekünk. Meg a Fáklya iskolalapot is mi szerkesztettük, ami már szintén a múlté. S a nagy kézilabda-mérkőzések! Annyit szurkoltunk, hogy berekedtünk... Hetedikes korunkban az oszival a tengerpartra utaztunk. Akkor láttam először Dubrovnikot, Splitet... Az egyhetes kirándulás emlékét az osztályfőnökünk, Tóth István készítette képek ma is őrzik... **Kőrösi Balázs, Zsótér Szabolcs, Micsíz Viktor, Öreg Viktor, Kiss Nándor, Balog Dániel, Dobrotka Katinka és Volford Diana** mostani diákok elmesélik, hogy mi érdekli őket, mire fognak majd sok év múlva szívesen visszagondolni.

– Jó suliba járni, mert sok új dolgot meg lehet tanulni – kezd a mesélésbe Dani. – Az órákon nagyon is odafigyelek s megjegyzem a tananyagot, és mivel tudom, kedvelem is a főcit. A versenyek emléke, azt hiszem, mindig megmarad az emlékezetemben. Ott voltam a földrajz-, matek-, magyarversenyen.

Nemcsak Dani, hanem Katinka és Balázs is rendszeres szerkesztője az Adai Rádió gyermekműsorának. A tanárban ki van írva a táblára: Ma délután a költészetnap műsor lesz az Adai Rádióban!

– Igen én is szoktam szerepelni az Adai Rádióban – jelenti ki Katinka –, meg versenyeken is értem már el szép eredményt: ott voltam a matek-, magyar-, bigiversenyeken. Vetélkedés közben szerettem meg ezeket a tantárgyakat. Ott ismertem meg a barátomat, szerettem meg az olvasást, a zenét... Szép emlékek maradnak a kirándulásokon látottak is, jó a társaság, mert jó osztályközösség vagyunk. Nagyon is jól kijövünk egymással. Zentán, az általános műveltséget adó gimnáziumban folytatom a tanulmányaimat, s mivel mindennap utazni fogok, a barátommal és sok osztálytársammal továbbra is együtt utazunk.

– Szeretek ide járni – vallja be Balázs –, az osztálytársakkal jókat dumálni, viccelődni. Szeretem a matekot, fizikát, magyart. Szép emlékként őrzöm a tavalyi magyar körzeti versenyen elért eredményemet, s elmondhatom, most is készülök nemcsak a magyar, hanem a matek- és fizikaversenyekre is. Mivel megkedveltem ezeket a tantárgyakat, úgy döntöttem, az elektrotechnikai középiskolába megyek itt, Adán.

Szabolcs az AMV-én is szerepelt tavaly, mégpedig a versíró versenyen, Szabadkán.

– Azóta írogatok verseket – mondja –, mióta Szabadkán jól szerepeltem a versenyen. Hobbi szinten írok időszerű témákról. Emellett érdekel a zene és a rajz. Az angol is jól megy, s eljutottam a körzeti vetélkedőre is.

– Számomra is mindig kedves emlék marad az iskola – folytatja Micsíz Viktor –, mivel sok időt eltöltöttünk a barátokkal. Az osztálytársaim a legjobb barátaim. A tavalyi kirándulás örökre megmarad az emlékezetemben. Láttuk a Resavai-cseppkőbarlangot, Oplenacot, Stara Planinát.. Szép volt a cseppkőbarlang, az esti diszkó is felejthetetlen volt.

– Nekem is sokat jelentenek a barátok – tudjuk meg Dianától –, a nyolc év alatt

nagyon jól megbarátkoztunk. Különösen felejthetetlen a Gučevón, a természet iskolájában eltöltött egy hét. Meg a tanító néni. Ötödikben egy kicsit nehéz volt nélküle. Én is részt vettem versenyeken, különösen jól szerepeltünk az Árpád-házi királyokkal kapcsolatos versenyen. Az iskola kézilabdacsapatában is játszom.

– Szép emlékként őrzöm a körzeti matematikaversenyen kapott díszoklevelet a 4. helyezésemért – mondja Öreg Viktor. – Most lesz a kémia körzeti verseny Zentán. Megszerettem a kémiát, s talán ezért is döntöttem úgy, hogy a gyógyszerészeti középiskolába iratkozom.

– A nyolc év jól elmúlt, sokat szórakoztunk – meséli Nándor –, de azért voltak magtorlások is. Egyik órán olyan jókedvűek voltunk, hogy hangosan cseverésztünk, nevetgélünk. Többszöri figyelmeztetés után sem álltunk le, s egy röpké ellenőrző lett a vége. Ne is mondjam, kettő kivételével mindenki egyest kapott. Ezek a rossz jegyek szerencsére nem kerültek be a naplóba. Itt van a szimpátiám is a 7. c-ben, de mivel Zentára iratkozom a kereskedelmi középiskolába, és utazom, nem leszek majd távol.

Az igaz barátság titka

Arról, ami összeköt, s ami elválaszthat

Mindenkinek vannak barátai, de legalább egy biztosan, aki nélkül nem lehetne teljes az életünk. Ő az, akivel megosztunk sok-sok percet, szebbeket és szomorúbbakat, akivel megosztunk egy-két titkot, akire számíthatunk a bajban. Vannak életre szóló barátságok, melyet semmi sem szakíthat szét, némelyek pedig múlandónak bizonyulnak, de legyen szó bármelyikről, amíg tart, sok értékes pillanatot ajándékoz nekünk. S hogy melyek is azok a dolgok, amelyek összetartják a barátokat, azt a **szabadkai Sonja Marin-ković iskola** tanulói mesélik el nektek, az ötödikes **Pósa Antonella**, **Ónódi Benjamin** és **Szudárevity Dániel**, a hatodikos **Csabai Bettina**, **Kerec Szuzán** és **Ágoston Judit**, valamint a hetedikos **Huszák Andrea**.

Bettina szerint a közös időtöltés, egymás segítése tartja össze a barátokat. Persze fontos az is, hogy meglegyen a harmónia két ember között és a hasonló érdeklődési kör is sokat számít.

– Ha nem lennének barátaim, nagyon rossz lenne, mert nem lenne kivel játszanom és nem nevetgetnének meg. A legjobb barátnőmmel mindig megvédjük egymást és sok közös van bennünk, de például a zenében eltérő az ízlésünk és ez néha rossz. Szerintem a barátságot hosszú távon elsősorban a kapcsolattartás által őrizhetjük meg.

– Nagyon fontos a barátságban az őszinteség, bár vannak kivételes esetek – mondja Szuzi. – A barátnőmmel sok közös van bennünk, szinte mindenben egyetértünk, de a fiúk terén nem egyezik a véleményünk, és ez így jó, mert ezen nem veszünk össze. Örülök neki, hogy olyan a barátnőm, amilyen, és ha ő nem lenne, biztosan hiányozna az életemből. Az mindenképpen összeköt minket, hogy amikor az osztályba került, sokat segített nekik és mellé álltam. A barátaimat is szeretem, és jó lenne, ha mindig mellettem maradnának, bár biztosan némelyikükkel megszűnik majd a kapcsolat.

Szuzi arról is mesélt, hogy tavaly az osztályon belül mindenkinek volt egy titkos barátja. Kihúzták egymás nevét, és titokban segítettek neki vagy megajándékozták őt. Persze némelyik titkos baráti támogató lepleződött az idő múlásával, de van, akiről a mai napig sem tudják, kinek volt a titkos barátja.

Judit úgy gondolja, az ember ösztönösen megérzi, kivel köthet barátságot, s annak fokozatosan megnyílik. Szerinte a barátságban a megértés, törődés és a titoktartás a legfontosabb, s Bettinától, aki legjobb barátnője, ezt mind megkapja.

Judit, Bettina, Andrea, Szuzi, Benjamin, Antonella és Dániel

– Szeretném, ha a mostani barátaim megmaradnának, de elsősorban a legjobb barátnőm az, akit nem szeretnék elveszíteni, ezért a középiskolás éveinket is együtt szeretnénk tölteni.

– Nekem nincs legjobb barátom – mondja Dani –, s nem is igénylem, viszont sok jó barátom van, ketten pedig közelebb állnak hozzám. Sokat jelent számomra a barátság, s ha több időt töltenék azokkal, akikkel most nem vagyok olyan szoros viszonyban, biztosan ők is nagyon jó barátaim lennének. Ami összeköti a barátokat, az a közös érdeklődés, a hasonló ízlés, de ha nagyon különbözőek is, csak akarni kell, és barátok lehetnek. Úgy gondolom, hogy én ilyen esetben tudnék áldozatot hozni a másikért és elfogadnám a különbözőségét, ha ugyanezt ő is megtenné értem. Fontos, hogy készek legyünk a kompromisszumra, sokat legyünk együtt és ne veszekedjünk, mert a barátunk könnyen az ellenségünkkel válhat.

Benjamin szerint az egyetértés, a hasonló vélemény a fontos, s ahhoz, hogy boldog legyen, a barátok is kellenek. Neki is van egy nagyon jó barátja, s igyekszik sok időt tölteni vele, de mivel jól ismeri őt, tudja, hogy nem mondhat el neki mindent. Ennek ellenére jó kapcsolatban vannak, s Benjamin igyekszik igaz barátként viselkedni vele.

– A veszekedések, a másik megsértése tönkretelheti a barátságot, de az is megeshet, hogy pár év múlva egyikünk nagyon megváltozik és nem tudunk többé szót érteni. Remélem, hogy a mostani barátaim a jövőben is megmaradnak.

– Nekem két közelebbi barátnőm van, de csak az egyiküket nevezném legjobb barátnőmnek, akivel elsős korom óta barátkozom – meséli Antonella. – Szerintem ő nagyon figyelmes, ügyel rá, hogy ne bántson meg, nem irigykedik, hanem örül a sikereimnek, megőrzi a titkaimat, és az ízlésünk is hasonló. Szerintem fontos, hogy el tudjuk fogadni a másikat, mert ha ez nincs meg, nem is beszélhetünk igazi barátságról. Bár nincs tökéletes barát, azt hiszem, nincs szükség rá, hogy a barátnőm jobb legyen, mint amilyen most, s nem változtatnék rajta semmit sem. Érdekből biztosan nem tudnék barátkozni senkivel sem, ugyanakkor a pénz nem szabad hogy elválassza a barátokat.

Andrea a megértést és az összhangot emeli ki, ami fontos egy barátságban. Mint mondja, az együttlét, a beszélgetések, a szórakozás köti össze az embereket, és nehéz lenne elviselni azt, hogy nincs kivel megosztani a jó vagy a rossz dolgokat.

– A barátnőmmel mindenben megértjük egymást, tanácsokat ad, bármikor számíthatok rá és mindent elmondhatunk egymásnak. Úgy érzem, mástól mindezt együtt nem tudnám megkapni, s szeretném, ha ez a barátság sokáig megmaradna. A mi kapcsolatunk már egyszer megszakadt, s amikor újra találkoztunk, ismét olyan közel kerültünk egymáshoz, mint előtte, s érdekes módon közben egyikünknek sem volt nagyon közeli barátnője. Vele mindent meg tudok osztani, bízom benne, s talán ezen alapszik a barátság is.

Kép és szöveg: Sztojánovity Livia

Képzőművészeti barangolás

A barokk Magyarországon

A barokk kezdetét Magyarországon 1629-től számítjuk, ekkor kezdték el építeni ugyanis Nagyszombatban, az ország egyházi központjában a jezsuita templomot, amelynek mecénása Esterházy Miklós nádor, tervezője pedig egy olasz Antonio keresztnévű építész volt. A templom tágas főhajóját dongaboltozattal fedték, amelyhez két oldalról kápolnák csatlakoznak.

A világi művészet vezető műfaja a kastélyépítéset. A háborúk veszélyei miatt csak a várkastélyok és paloták belsejét díszítették. A kastélyokhoz nagyobb kertek is tartoztak, amelyeket a francia kertek mintájára terveztek (szimmetrikusan elhelyezett virágágyak, szökőkutak, szobrok, utak és pavilonok).

A képzőművészetben a történeti ábrázolások, csataképek és arcképek a leggyakoribbak. Legjelentősebb magyar barokk festők **Bogdány Jakab** (kb. 1660–1724) és **Mányoki Ádám** (1673–1756). Mányoki Ádám legszebb műve a II. Rákóczi Ferenc fejedelem arcmása.

Hahn Sebestyén és **Szilassy János** voltak a legismertebb ötvösművészek. A korszak ötvösműveinek legszebb gyűjteménye az Esterházy-kincstár.

Mányoki Ádám:
II. Rákóczi Ferenc portréja

A rokokó

A barokk végső periódusa a rokokó, amely elsősorban a 18. század iparművészeti stílusa. Jelentését a francia rocaille, kagyló szóból nyerte. A stílus könnyed, modoros és játékos felfogása a művészet minden területére hatással volt. A kor festészetének legnagyobbika a francia **Jean-Antoine Watteau**, aki az udvari könnyelmű élet festőkrónikása volt (Kerti mulatság, Szerelmi lecke). Az épületeket a névadó kagylódíszítésekkel, stukkókkal dekorálták. A rokokó sajátos német változata a copf stílus, amely egy nyugodt, áttekinthető, szalag- és füzérdíszeket alkalmazó építészeti irányzat.

Watteau:
Szerelmi dal

Piros pünkösöd napján

A keresztény egyház egyik fő ünnepe a pünkösöd, amelyet húsvét után ötven nappal tartanak. Elnevezése a görög pentekosztész, azaz ötvenedik szóból származik. Eredete a zsidó vallásra nyúlik vissza: Mózes népe a zsidó húsvét, a pászah utáni ötvenedik napon a befejezett aratást, az első gyümölcsöket, később a tízparancsolat adományozásának emlékét ünnepelte. A keresztény egyház a Szentlélek eljövetelét hirdeti pünkösödkor. A tanítás szerint a Szentlélek hét ajándékával megújítja a föld színét, és betölti híveinek szívét. Lángra lobbantja bennük a jótekonyság, a felebaráti szeretet érzését. A léleknek ezt a csodatevő hatalmát hazánkban már az Árpádkor óta ünneplik.

Az Alföld vidékein a középkor óta kedvelt szokás a pünkösödölés, amely a tavaszi termékenységaratás emlékét őrzi. Régi keletű a pünkösdi királyságért vívott lövésznyi vetélkedő is. Egy 1715-ös feljegyzés szerint Csepreg városában minden vállalkozó szellemű legény a tulajdon lován, nyereg és kengyel nélkül próbálta meg átugratni a kifeszített kötélakadályokat.

A győztes lett a pünkösdi király, akinek tilosba tévedt lovát, jószágát büntetés nem érthette. Ha kocsmába tért, koronaformára font virágkoszorút kapott a lányoktól, és azt a mulatság ideje alatt a fején hordta. Engedelme nélkül a faluban táncot nem rendezhettek. Minden lakodalomba, bálba hivatalos volt, a kocsmában ingyen ihatott, és büntetést nem szabhattak ki rá. Ő viszont, királyi pálcával a kezében, legénybíróként uralkodhatott egy álló esztendeig.

Piros pünkösöd hajnalán a szegediek zöld ággal, fűzzel és bodzával ékesítették fel kerítésüket, ablakukat, hogy az Isten haragja, vagyis a mennykő elkerülje a portájukat. Somorja jámbor asszonyai az egész templomot feldíszítették piros pünkösdi rózsával, aztán sarkig kinyitották az ajtót és az ablakokat, hogy az így támadt huzattal idézzék fel a Szentlélek eljövetelét kísérő pünkösdi szélvihart. A kizomboraiak kenyeret égettek az ünnepen. Hamuját a gabonaföldre szórták, mert úgy tartották, hogy attól gazdag lesz az aratás.

A néphit szerint szerencsés, aki pünkösöd hajnalán születik. A többiekre pedig gondoskodtak a babonás asszonyok, akik pünkösdi rózsát szórtak a mosdóvízbe, hogy gyermekük egészséges legyen.

S.J.

Pünkösdi királynőjárás

A pünkösdi királynőjárás néhol talán még ma is élő szokás. Általában négy 10–12 éves kislány játssza, akik már napokkal előbb kiválasztanak egy kisebb, általában 3–4 éves szép kislányt pünkösdi királynőnek. Pünkösdvásárnap vagy hétfőn ünneplőbe öltözve házról házra járnak, közrefogva a kis királynőt, aki fonott kosarat visz a karján teli virágszirmokkal. Megkérdezik a háziaktól, hogy: Szabad-e pünkösödözni? Nem szokták visszautasítani őket. S ekkor a négy nagyobb lány kendőt feszít ki a kiskirálynő feje fölé, s úgy éneklük:

*Meghozta az Isten, Piros pünkösöd napját,
Mi is meghordozzuk királyné asszonykát.
Jácintus, jácintus, tarka tulipánus,
Hintsetek virágot, az isten fiának.*

Mikor a jácintus, jácintus... kezdetű sorhoz érnek, a kiskirálynő virágot hint maga körül. Az éneket azután általában a következő szöveggel folytatják:

*Nem anyámtól lettem,
Rózsafán termettem,
Piros pünkösöd napján
Hajnalban születtem.*

A kedves jókívánság-mondóka után (Öreg embernek csutora borocskát, öreg asszonyoknak kemence kalácsot stb.) a kendőt ráengedték a kiskirálynő fejére, magasra emelték, miközben azt kiáltották: Ekkora legyen a kentek kendere! Ha valaki nem szívesen látta volna őket, gyorsan leguggoltatták a kiskirálynőt, hogy ne hogy megnőjön annak a gazdasszonynak a kendere.

A Nemzetközi Vöröskereszt története

1859-ben zajlott le a solferinoi csata. A kor legvéresebb harcának mondott csatája során több mint 40 ezer sérült vagy halott katonát hagytak a csatamezőn. Henry Dunant elborzadt a látottakon, üzleti útját megszakítva a helyi asszonyok segítségével próbált meg segíteni a sebesülteken.

Dunant javaslata: minden országban létre kellene hozni egy segélyszervezetet, amely olyan önkéntesekből áll, akik háború idején a sebesülteket ápolják, és nemzetközi egyezményt kellene kötni a harcmezőn maradt sebesültek, valamint ápolóik védelméről olyan módon, hogy részükre semleges státuszt biztosítsanak.

Ennek nyomán 1863-ban megalakul a Vöröskereszt. Februárban jött létre az Ötök Bizottsága (Dunant is tagja volt), mely a mai ICRC – Vöröskereszt Nemzetközi Bizottságának az előde. (Akkori neve: Sebesülteket Segélyező Nemzetközi Bizottság volt.) A vörös kereszt lett a szervezet jelképe, mely a svájci zászló fordítottja és 1863-ban egy nemzetközi konferencia fogadott el.

A következő fontos esemény 1864, a Genfi Egyezmény létrejötte. Az alapítók kezdeményezésére diplomáciai konferenciát rendeztek Genfben 1864. augusztus 8–28. között, melyen 16 ország vett részt. 1864. augusztus 22-én aláírták a

harctéren megsebesült katonák körülményeinek javítására vonatkozó Genfi Egyezményt. A mostani 4. Genfi Egyezmény a Nemzetközi Humanitárius Jog alapjait képezi.

Henry Dunant: 1828. május 8-án született jó módú üzletember, aki már fiatalon is fontosnak érezte a szegények segítségét. 1901-ben munkásságáért Nobel békédíjat kapott. 1910-ben hunyt el. Május 8-a, Henry Dunant születésnapja lett a Vöröskereszt Világnapja.

A Magyar Vöröskereszt 125 éve, 1881. május 16-án alakult meg. A magyar szabadságharc leverése után, az 1867. évi kiegyezéssel létrejövő Osztrák–Magyar Monarchia csatlakozott a Genfi Egyezményekhez. A mai Vajdaság területén – még a Monarchia idejében – valahol a (nemzetközi) kezdetek idejében alakultak meg az első Vöröskereszt-szervezetek: Pancsován 1881-ben, Újvidéken 1882-ben, Fehértemplomban 1884-ben, Szabadkán 1886-ban alakult meg az első helyi szervezet. 1918. december elsején alakult meg a Srpsko društvo Crvenog krsta za Banat, Bačku i Baranju nevű, a mai Vajdasági Vöröskereszt elődjének tekinthető szervezet, 1921. december 21-én pedig a Društvo Crvenog krsta Kraljevine SHS nevű országos (Szerb–Horvát–Szlovén Királyság) szervezet, a későbbi Jugoszláv Vöröskereszt elődje.

A Vöröskereszt – alaptevékenysége körében – a következő feladatokat látja el:

a) Háború esetén részt vesz a háború áldozatainak mentésében, az áldozatokról és a hadifoglyokról nyilvántartást vezet, a rászorulókat, illetve hozzátartozóik részére tájékoztatást, átmeneti anyagi vagy természetbeni segítyt nyújt;

b) természeti vagy más katasztrófahelyzet esetén a rászorultakat felkutatja, részükre átmeneti segélyeket, illetve jogsegélyt biztosít; az áldozatok mentésére segélycsapatokat működtet;

c) eltűnt személyek felkutatására keresőszolgálatot működtet;

d) átmeneti szállások megteremtésével, fenntartásával és egyéb módon közreműködik a menekültek kérésére és a menekültek megsegítésében, előmozdítja hazatérésük lehetőségének előbbi megteremtését;

e) egészségneveléssel, házi-gondozó szolgálat kialakításával, elsősegélynyújtás oktatásával, továbbá a rendelkezésére álló eszközökkel hozzájárul az élet- és egészségvédelemhez;

f) szervezi az önkéntes véradók részvételét a véradásban, és részt vesz a vérellátás rendszerének fejlesztésében;

g) a rászorultak részére igény szerint szociális segítséget nyújt.

A Vöröskereszt jelképei

A Vöröskereszt két legkorábbi jelképe: a kereszt és a félhold a genfi Vöröskereszt Múzeum előtt. Nemrég csatlakozott hozzájuk a harmadik jelkép, a vörös kristály.

A vörös kereszt jelképet hivatalosan 1864-ben fogadták el Genfben, egy évvel a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottság megalapítása után. A jelkép, melyet a fegyveres konfliktusokat szabályozni kívánó első, 1864-es genfi egyezmény 16 aláírója elfogadott, a svájci zászlón alapul, fordított színekkel.

A vörös félholdat elsőként az Oroszország és az Oszmán Birodalom közti fegyveres összecsapás (1876–1878) során használták. A jelképet 1929-ben fogadták el hivatalosan, és eddig 25 muszlim ország ismerte el.

Izrael 1949 óta szeretné elismertetni a vörös keresztet és vörös félholddal egyenértékű jelképként a vörös Dávid-csillagot, ami a Magen David Adom elsősegélynyújtó szolgálat jelképe, de a Vöröskereszt és a Vörös Félhold hivatalosan nem ismerte el, mert ez a jelkép nem jelenik meg a genfi egyezmények által elismert szimbólumok között.

2005. december 8-án írták alá a harmadik jelképet, a vörös kristályt megálapító nemzetközi szerződést (az 1949-ben elfogadott genfi egyezmények III. kiegészítő jegyzőkönyve). Elsőként Izrael és Eritrea kezdte használni.

Jelenleg 196 ország a vörös keresztet használja, 30 a vörös félholdat.

A vörös kereszt

A vörös kereszt jelképet a genfi döntések értelmében orvosi és humanitárius járművekre és épületekre lehet festeni, hogy megvédjék őket a katonai támadástól. Nem összetévesztendő a Szent György-kereszttel, ami Anglia, Barcelona, Freiburg és más helyek zászlóján látható: a Szent György-kereszt ágai elérnek a zászló széléig, a vörös kereszté pedig nem.

A vörös félhold

Eredetileg a vörös keresztet szánták egyedüli jelképként, de számos muszlim országnak (főként az Oszmán Birodalomnak, később Törökországnak) ellenvetései voltak, így született meg a következő jelkép, a vörös félhold. Perzsia (a későbbi Irán) sikeresen elérte, hogy a lehetséges jelképek közé bekerüljön a vörös oroszlán és nap is.

A vörös kristály

2005. december 8-án, részben hogy megkönnyítsék Izrael részvételét a Vöröskeresztben, a genfi egyezményben hivatalosan elismertek egy újabb jelképet, melynek hivatalos neve „a harmadik Jegyzőkönyv jelvénye”, de nemformálisan csak vörös kristálynak hívják. A svájci kormány által az ügyben megrendezett konferencia december 5. és 8. közt zajlott,

a 192 tagállamból 98 mellette, 27 ellene szavazott, 10-en tartózkodtak, míg 57 országos Vöröskereszt-szervezet nem képviseltette magát. Kuba, Észak-Korea és Kína mellett nagyrészt muzulmán államok elleneztek.

Az új jelképet könnyen felismerhetőnek tervezték, és arra szánják, hogy elfogadható legyen különböző kultúrák számára, tekintet nélkül a vallási meggyőződésre (a vörös keresztet és félholdat gyakran a kereszténységhez és az iszlámhoz kapcsolják). Egy országos Vöröskereszt-szervezetet sem köteleznek arra, hogy megváltoztassa már létező nevét és jelképeit, de mindet egyforma tiszteletben kell tartani. A vegyesen keresztény és muzulmán népességű Eritrea már kifejezte szándékát a jelkép használatára.

További jelképek

A vörös oroszlán és nap

A Vörös Oroszlán és Nap Társaságot Ahmed Sah Qajar rendelete alapján hozták létre 1923-ban, maga a jelkép azonban már 1864-ben megjelent a genfi tárgyaláson; Irán ellenezte ugyanis a két fő rivalísa, az orosz és az oszmán birodalom által előnyben részesített jelképeket. Mivel a jelképet a sahhal hozták összefüggésbe, 1980-ban Irán áttért a vörös félhold használatára. Bár a vörös oroszlán és nap jelenleg nem használatos, Irán

továbbra is fenntartja a jogot a használat felújítására, ezért még mindig hivatalosan elismert jelkép.

A vörös Dávid-csillag (Magen David Adom)

Izrael több mint ötven éve kéri a vörös Dávid-csillag elismerését, azzal érvelve, hogy mivel a kereszténységnek és az iszlámnak saját jelképe van, a judaizmus is megérdemel egyet. A Magen David Adom szervezet Izraelben jelenleg is használt jelképet azonban a genfi egyezmény nem ismeri el. A Nemzetközi Vöröskereszt cáfolja továbbá, hogy a vörös kereszt keresztény szimbólum lenne.

A Nemzetközi Vöröskereszt azzal érvelt továbbá, hogy ha a zsidók vagy bármelyik másik csoport külön jelképet kapnának, több más nemzet vagy vallási csoport is kérhetne egyet, és ezzel tönkretennék a Vöröskereszt eredeti célját, mely az volt, hogy legyen egyetlen egyszerű jelkép, mely mindenki által ismert és védi a humanitárius szervezeteket. A muzulmán országok szintén elleneztek az izraeli kérés teljesítését, ami lehetetlenné tette a megegyezést.

A vörös kristály elfogadásakor a Magen David Adom bejelentette, hogy Izraelen belül továbbra is használja régi jelképét, de a vörös kristályba foglalva, míg külföldön csak a kristályt használja majd.

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

Május 8.

Ma Mihály, Géza, Péter, Győző napja van.

Mihály

Héber eredetű bibliai név, a Mikaél magyar formája. Jelentése: Ki olyan, mint az Isten?, Istenhez hasonló.

1860. május 8. (148 éve történt)

Henri Dunant

A vöröskereszt napja. 1828. május 8-án született Henri Dunant svájci író, aki 1859-ben szemtanúja volt a solferinói ütközet sebesültjei tragikus pusztulásának. Ennek következtében megalapította a Nemzetközi Vöröskereszt segélyszervezetét. Az ún. Genfi Egyezmény egy évvel később hagyta jóvá a kezdeményezést.

975 (33 éve történt)

Megszületett Enrique Iglesias énekes.

1654 (354 éve történt)

Otto von Guericke bebizonyította a légűr tér létezését.

1926 (82 éve történt)

Megszületett David Attenborough természettudós, dokumentumfilm-rendező. Legszébb természetfilmjei: A kék bolygó, A Föld dala, Az erdő szelleme, Az élet megpróbáltatásai, Az élő bolygó.

1794 (214 éve történt)

Meghalt Antoine Laurent de Lavoisier francia kémikus, akadémikus, a modern kémiai tudomány egyik megalapozója.

Május 9.

Ma Gergely, Karola, Kristóf, György, Katalin, Sarolta, Karolina napja van.

Karola

A Karola a Károly latin alakjának női párja.

Karolina

A Karola továbbképzése. Latin, germán eredetű, a jelentése legény, fiú.

1950 (58 éve történt)

Európa-nap. Annak emlékére, hogy Schuman francia külügyminiszter 1950. május 9-i nyilatkozatában javaslatot tett az Európai Szén- és Acélközösség létrehozására.

1945. május 9. (63 éve történt)

A fasizmus felett aratott győzelem napja. 1945. május 7-én Jodl tábornok Reimsben aláírta az általános megadásról szóló okmányt, május 8-án Keitel tábornok megismételte az aláírást a szovjet főhadiszálláson. Május 9-én nulla óra egy perckor Európában véget ért a második világháború, ennek emlékére ez a nap a győzelem napja. A II. világháború azonban valójában még ekkor nem ért véget...

1874 (134 éve történt)

Megszületett Howard Carter angol felfedező, aki megtalálta Tutanhamon szarkofágját a Királyok völgyében, Egyiptomban.

Május 10.

Ma Ármin, Pálma, Antónia, Míra napja van.

Pálma

Magyar nyelvterületen újabb keletű névadás a pálmafa, illetve a dísznövény latin eredetű nevéből. Az olaszban vallási ihletésű női név, eredetileg a virágvasárnap született gyermekek kapták.

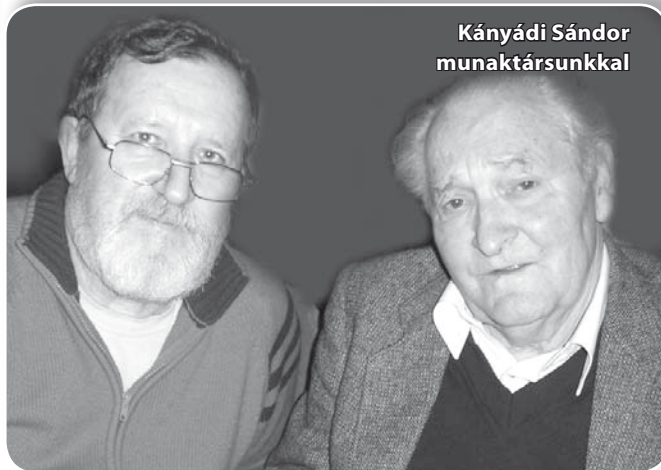
Míra

Latin eredetű név, a Mirabella becézőjéből önállósult. Jelentése csodálatos.

1843 (165 éve történt)

Először mutatták be az Egressy Béni által megzenésített Szózatot – Vörösmarty Mihály művét – a Nemzeti Színházban.

1929 (79 éve történt)

**Kányádi Sándor
munaktársunkkal**

Megszületett Kányádi Sándor romániai magyar író, költő, műfordító. Művei: Világlátott egérke, Három bárány, Kenyérmadár, Tavaszí tarisznya.

Május 11.

Ma Ferenc, Izidor, Fülöp, Jakab, Gujdó napja van.

Fülöp

A görög Philippos név rövidülésének a magyar alakváltozata. Jelentése lókedvelő.

Jakab

Héber eredetű bibliai név, a Jákob görög változatának a magyar megfelelője. Jelentése sarkot fogó, elgáncsoló, csaló, aki a másik helyére lép.

Gujdó

Német, olasz eredetű név, a német Vitold névnek, illetve a latin Vitus név német formájának az olasz alakváltozatából való. Jelentése erdőből származó.

2008. május 11. – Az idén a mai napra esik pünkösd.

1904 (104 éve történt)

Megszületett Salvador Dali szürrealista festő.

1881 (127 éve történt)

Megszületett Kármán Tódor magyar születésű amerikai gépészmérnök, a PKZ nevű katonai helikopter feltalálója. Tudományos munkájának elismeréseként halála után a Hold és a Mars egy-egy kráterét nevezték el róla.

1992 (16 éve történt)

Meghalt Kolozsvári Grandpierre Emil író, műfordító, irodalomkritikus.

330 (1678 éve történt)

Constantinus császár Róma mintájára új fővárost alapított Bizánton (Bizánc) görög gyarmatváros helyén, Konstantinápoly néven (ma: Isztambul), amely a Keletrómai Birodalom fővárosa lett.

Május 12.

Ma Pongrácz, Gyöngyi, Johanna, Viktor, Germán, Dalma, Nerina napja van.

Pongrácz

A három fagyosszent közül az első, az idén pünkösdhétfő is. A név görög Pankratész név latin Pancratius formájából származik, jelentése mindenható erő.

Johanna

A János férfinév latin Johannes formájának a női megfelelője. A héber Johanan név görög Johannesz változatából (ill. ennek a hasonló hangzású latin Johannes formájából) származik. Jelentése: Jahve megkegyelmezett.

legtökeletesebb (négy hangszórós) hangévezetést nyújtotta, utat mutatva a digitális éra surround technikáinak irányába.

Május 13.

Ma Szervác, Imola, Gerda, Fatime, Róbert, Gellért napja van.

Szervác

A második fagyosszent. A latin Servatius név rövidülése, jelentése a megmentett.

Imola

Újabb keletű magyar névalkotás. Eredete egy növénynevezettség (Centaurea). Az imolafélék közé tartozik a kék búzavirág is. A régi magyar imola szó jelentése: mocsár, hínár, vizes terület. Női névként először Jókai Mór alkalmazta A bálványos vár című regényében.

Gerda

Két germán eredetű név egybeesése. A ger- kezdetű és -da végű összetett női nevek önállósult becézője. Jelentése ág, vessző, karcsú, dárda, bekerített hely, védőkerítés. A germán mitológiában Freyr isten feleségének a neve. Együttal a Gertrúd német becézője.

1935 (73 éve történt)

Carl C. Magee szabadalmaztatta a parkolóórát.

1940 (68 éve történt)

Winston Churchill

Winston Churchill beszédet mondott az angol parlamentben, amelyet így kezdett: „Nem ígérhetek mást, csak vért, erőfeszítést, verítéket és könnyeket”, felkészítve ezzel országát lakosságát a második világháború szörnyűségeire.

Május 14.

Ma Bonifác, Gyöngyi, Julianna, Paszkál, Bekény napja van.

Bonifác

A harmadik fagyosszent. A latin Bonifatius névből származik, jelentése jó sorsot ígérő.

Bekény

Magyar férfinév, a Beke származéka. Más feltevés szerint ötörök eredetű név, és a jelentése: természetlen ember.

1944 (64 éve történt)

Megszületett George Lucas producer, író, rendező (Csillagok háborúja, Indiana Jones-filmek).

1853 (155 éve történt)

Gail Borden feltalálónő szabadalmaztatta a sűrített tej előállításának módszerét.

1998 (10 éve történt)

Meghalt Frank (Francis Albert) Sinatra amerikai énekes, dzsesszenész, színész (Tengerészek New York-ban, Az aranykezu férfi).

1908 (100 éve történt)

Útjára indult az első utasszállító repülő.

Kármán Tódor

A teknősbéka igen hosszú életű állat, egy teknősbéka élete hosszúságban kitesz annyit, mint tíz ember élete. Persze, ez a teknősbéka-élet amilyen hosszú, olyan keskeny szélességben, tehát messze mögötte marad akár egy magyar gróf vagy lánckereskedő életének is. De amilyen hosszú a teknősbéka élete, olyan kicsiny az agyveleje, amit egy hulló részéről nem is vehetünk zokon. Sőt valószínűnek tartom, hogy a teknősbéka agyának kicsinysége és életének hosszúsága között összefüggés áll fenn. Nevezetesen a teknősbéka kisdud agyvelejéről, hogy ha azt kivesszük a fejéből, még hetekig is él az operáció után. Ezért mondják rossznyelvű emberek, akik lenéznek az idealistákat, hogy a teknősbéka hetekig, a lírai költő ellenben egy egész életen át él az agyvelő nélkül.

A teknősbéka nem tartozik a legfessebb állatok közé, termete egy kisebb kőrákhoz vagy lapos tuskóhoz hasonlít. Két kemény páncél borítja testét, melyből úgy dugja ki lábait, mint az utasok a vonat ablakából a fejüket. Ha nincs semmi baj, akkor a fejét és lábait kidugja, sütikérez a fővényen, s örült lassúsággal mászik, ha pedig baj van, azaz a közelben olyan állat bukkanik föl, amely szereti a teknősbékahúst, akkor fejét és lábait a teknősbéka bevonja a páncéllal, azaz teknői közé és vár, várja, hogy a veszély elmúljon, azaz

A teknősbéka

Fotó: Buzás Endre

a teknősbékahúst kedvelő állat odábbálljon. Neki könnyű várnia, telik az idejéből bőven, mert hiszen arravaló az a csodahosszú élete, hogy minden fenyegető veszélyt igen passzív várakozással kiböjtöljön. De hát böjtöl is nagyokat, olykor heteken át. Amikor nem böjtöl, füvet és apró bogarakat legelész – elég igazságtalanság a természet részéről, hogy a fű, amikor a teknősbéka meg akarja enni,

nem vonhatja be fejét teknői közé, sőt nincsenek is teknői.

A teknősbéka igen nehézkesen és lassan jár ugyan a szárazföldön, de gyorsan és jól úszik a vízben, ez azonban nem nagy kunszt tőle, mert hiszen még a tyúk vagy a cserebogár is tudna úszni, ha teknői volnának.

Nagy Lajos: Képtelen természetrajz

A kecskék

A pukám a kanizsai mezőgazdasági középiskolában tanít. Egyszer magával vitt a tangazdaságba. Egy pillanatra apu elment valahova, és én kinyitottam egy ajtó felső ré-

Mókusaim

Most a mókusaimat fogom bemutatni. A fajtájuk kanadai csíkos mókus. Az egyikük neve Misi, a másiké pedig Hóki. Fehér színűk van. A farkuk hosszú és szőrös. Nagyon ügyesek. Szinte mindenféle növényt megesznek. A macskákat is nagyon ügyesen kicselezik. Amikor egy macska figyeli őket, megdermesztik végtagjaikat, hogy a macska azt higgye, elpusztultak. Amikor esznek, a hátsó lábukra állnak, mellső lábukkal pedig az ennivalót fogják. Szépen, lassan eszegetnek. Amikor a nőstény vemhes, el kell zárni a hímtől, mert az bánthatja a kicsiket. Én ennyit tudok eddig a mókusaimról, de ha jobban megfigyelem őket, talán még többet is megtudhatok róluk.

Biacsi Zoltán, Zenta

szét. Benéztem és megláttam három kecskét. Sokáig álltam ott és figyeltem őket. A szarvuk hegyes. Az álluk alatt szakálluk van. Kicsi a farkuk. Mivel a hegyekben van az igazi otthonuk, a lábuk úgy van kifejlődve, hogy könnyen ug-

rálnak az egyik szikláról a másikra. A tangazdaságban lévő kecskék kedvesek voltak, de nem nagyon törődtek egymással. Szerintem a kecskék kedvesek.

Budai Balázs, Zenta

Örök megújulás

Mezei tücsök

Bármilyen időjárási frontok érkeztek eddig a hidegebb tájakról, a nagy léptekkel közeledő igazi tavaszt többé már semmi sem tarthatja vissza. Az erdőszélre sárga foltokat rajzolnak a virágzó sombokrok, a fák alatt virít az odvas keltike és a vérehulló fecskefű. A tisztásokon áttelelt lepkék repülnek, a magas bükkök törzsébe vájt régi harkályodúk közelében szerelmesen búgnak a kék galambok. Hajnalban és az alkonyati órákban az énekes rigók koncertjében gyönyörködhetünk, és már észak felé húztak a titokzatos életű, hosszú csőrű madarak, az erdei szalonkák.

Már messziről zöldell a kilombosodott erdő, hangosan csattognak az Afrikából megtért fülemülék, a legelők tocsogói körül nászruhas pajzsoscankók vívnak látszólag véresen komoly, a valóságban inkább játékos, ártalmatlan párharcot. Újra halljuk a nagy pólingok szép, bugyborékoló nászhangjait, miközben a nagy kócsagok és a nyári ludak már tojásokat melengetnek, az utóbbiak akár már sárga pihés fiókáikat vezetgetik. A csendes alkonyi órákban messzire száll a zöld levelibékák hangos, nemegyszer több száz tagú kórusának hangja, amit andalítóan fest alá a vöröshasú unkáék halk, leheletfinom muzsikája.

Május a legszebb és leggazdagabb tavaszi hónap. Az erdőben a lombkoronából szól a sárgarigó gyönyörű „huncut a bíró” flótája, hangosan kiáltozik a kakukk, és felébredt hosszú téli álmából a hétalvó nagy pele is. Bármerre nézünk, erdőn, mezőn vagy a vizek, nádasok környékén, mindenütt virágokat látunk, felettük rovarok repdesnek, és megszólalnak, csendesen ciripelni kezdenek földbe vájt kis üregeik előtt az ott süt-kérező mezei tücskök.

Járjuk nyitott szemmel, hallgató és értő füllel a természet ösvényeit is. Próbáljuk ellesni kisebb-

Somvirág

nagyobb titkait, azokat a néha talán hétköznapi, mégis oly megragadó, apró mozzanatok, amelyekből a bennünket körülölelő természetes világ nagy egésze felépül.

A vizek környékén már kora tavasszal zajlik az élet. Büszkén emelkedik a víz fölé a sárga nőszirm, de a nagy vízboglárka fehér virágait is megcsodálhatjuk. A nádasok mélyén is kezdődik a költési időszak. A hófehér nagy kócsag az avas nádban épült fészken ül, a tojásait melengeti. Telepesen költ, majd mindig több pár van egymás közelében. Nem is olyan rég, a múlt század derekán egy-egy nagy kócsag megpillantása még eseményszámba ment, de állománya azóta szerencsére megerősödött.

A nagy kócsag mellett az első fészkelők közé tartozik a nyári lúd is. A helyenként szőke libának is nevezett madár a házi libafajták őse. A falu szélén legelő libák már zömmel fehérek vagy fehértarkák, hangjuk, a gágogó kiáltás azonban még megegyezik vad testvéreikével. A nyári lúd fészkeljé öt-hat tojásból áll, ezekből négyheti kotlás után kelnek ki a kislábak. Fészekhagyók, szüleik felszáradásuk után a vízre vezetik őket. A család hajnalban, kevéssé zavart területeken napközben is kijár a vízparti füves területre letelepedni. Amíg a kicsinyek a fűszálakat csipegetik, a két öreg madár kinyújtott nyakkal figyel, és az első gyanús jelre a vízre vezeti az apróságokat.

A menyétfélék közül a vidra a vízi életmódhoz alkalmazkodott. Ujjai között úszóhártya feszül,

Sárga nőszirm

barna bundája sűrű, tömött, a téli és kora tavaszi ugyancsak hideg vízben is védelmet nyújt az álat számára. A vidra kitűnően úszik, a mélyben izmos, elhegyesedő farkával kormányozza magát. Zsákmányát a víztükör alatt üldözi, a nagyobb halat a partra viszi és ott eszi meg. Tartózkodóhelyét ezek a halmaradványok, halszállkák teli ürülete és az iszapon vagy a hóban hátrahagyott úszóhártyás lábnyomai árulják el.

Többnyire éjszaka jár zsákmány után, de nyugodt, zavartalan környéken nappal is megfigyelhető. Halak mellett rákokat, vízbe került rágcsálókat, békákat fog, de leránthatja a felszínen úszó madarat is. Általában percenként jön levegőért a felszínre, de ha szükséges, akár négy percig is kibírja levegővétel nélkül. Alábukva négy száz métert is megtehet, mielőtt felbukkanna.

A vidrák párosodásának fő ideje a tél vége-kora tavasz, de az év bármely időszakában egymásra találhatnak a párok. A nőstény két hónapi vemhesség után két-négy kölyköt ellik. A kicsinyek szemei egy hónapos korukban kinyílnak, két hónapig szopnak, és csak ezt követően mennek a vízbe. Ősszel és télen még anyjukkal maradnak, a család csak ezután széled szét. A fiatalok kétéviesen ivarérettek.

Sch. E.

Vidra

Nagykócsag

RÜGYFAKADÁS

A tükör előtt

*Gondolatom kívülről nem látszik,
Belsőmben mégis száz tündér játszik.
Égszínű szemem magam elé meresztem,
Emlékképeimet sorba rendezem.*

*Miért kell, hogy így legyen?
Ami nekem nem tetszik:
Lógó hajam elálló
Fülelem fekszik.*

*Nem tehetek róla,
El kell fogadnom,
Belenyugodva sorsomba
Nyugton maradnom.*

*A természet játéka folytán,
Széles mosoly ül
Egy kerek ábrázat alján.*

*Megdöbbenek magam elé bámulva,
Most látom csak, hogy nézek
Egy tükörbe ámulva.*

Sörös Gabriella, 7. osztály
Miroslav Antić iskola, Palics

Tudja meg a világ, létezem

Február huszonhetedike van. Süt a nap. – Oá, oá, oá – sírok. Mire kinyitom a szemem, anyám karjában találok magam.

Kerek a fejem. Hajam színe szőke, szemem kék. A szám igazán édes. 56 cm vagyok és több mint négy kg. A vízzel gyorsan megbarátkozom. Szeretek benne pancsolni főleg, ha lecsaphatok vele valakit. Be kell vallanom igazi álomszuszek vagyok. Anyukám azt mondja, hogy én vagyok a világ legjobb kisbabája. Egy-éves koromra megváltozik a véleménye. Zavarja, ha a konektorba nyúlok, nem szereti ha a tűzhelyet bántom. Ja, akkor is mérges, ha kirámolom a szekrényeket. Még nem járok, négykézláb közlekedem. Már mondom szavakat. Azt még nem tudják, hogy csak az oviban lesznek hajlandó igazi s hangot mondani. A pimasz testvérem meg folyton azt mondhatja velem, hogy sarok.

Egy és fél évesen visznek nyaralni. Még nem tudom, hogy hamarosan egy kis göndör tesóm születik.

Kovács Anna, 4. osztály
Sonja Marinković iskola, Nagybecskerek

Önéletrajzom

Ali Nikolettának hívnak. 1995. december 22-én születtem. Gyorsan megtanultam járni, már tíz hónapos koromban egyedül mentem. Kétéves koromra értelmes mondatokat mondtam. Hároméves koromban megtanultam biciklizni hajtani, és a járdán le-föl futkároztam vele.

Óvodás korom előtt már verseket szavaltam. Ügyes és szorgalmas voltam. Szépen rajzoltam, és az első diplomámat ezzel szereztem. Akkor kaptam az első könyvem, aminek nagyon örültem. Kati néni ajánlásával eljutottam kétszer Bajmokra az olvasási versenyre. Amikor negyedik voltam, három osztálytársammal Bükkszentkeresztre utaztunk négy napra.

Alig vártam már, hogy felsős legyek. Megismerkedtem az új tantárgyakkal és a tanáraikkal. Egyszer az osztályfőnökünk bejelentette, hogy Ákos meg és elmehetünk a Balatonra. Akkor nagyon meglepődtem, alig tudtam levegőt venni, annyira örültem neki. Ott kilenc napot töltöttünk. Negyedik végén kezdtem el harmonikázni meg néptáncra járni. Magyartanárnom segítségével eljutottam Moravicára a nyelvtanversenyre, ahol második helyezést értem el, ezzel tovább is jutottam Szabadkára, ahol harmadik helyen végeztem. Nagyon vártam a hatodikát, de nem gondoltam, hogy nehezebb lesz, mint a többi osztály. A Jó Pajtást is veszem, és annyira megtetszett, hogy egyedül oldom meg a keresztretjtvényt. Ennek megvan az eredménye is. Minden keresztretjtvény megfejtéséért kapok egy ötöst. Amikor már nagyon jól ment, arra gondoltam, hogy miért is ne küldjem be a szerkesztőségbe. Ezért eddig négy könyvet nyertem. Most is megyek nyelvtanversenyre, alig várom már!

Az elmúlt években a szekrényem megtelt oklevelekkel. De remélem, még sokat gyűjthetek. Most már állandóan járok a könyvtárba, ahol játszani is szoktunk, és gyöngyöt fűzni.

Ali Nikoletta, 6. osztály
Október 18. iskola, Zentagunaras

Tükör előtt

A tükörnek van egy rossz tulajdonsága: olyannak mutatja az embert, amilyen szeretne lenni. Mégis, sokunkkal kíméletlenül igazságos. Ha egy egoista néz bele, akkor szépnek látja magát. Ha nem egoista az illető, akkor a hibáit is látja, de kijavítja. De ha egy magamfajta, majdnem 13 éves pesszimista kis csitri néz bele, várhatóan nincs elragadtatva a látványtól.

Mikor hosszadalmasan nézem magam a tükörben, szembesülnöm kell azzal a ténnyel, hogy ronda vagyok. Elég csak a 157 centis teremtemre ránézni. Se magas, se alacsony. Olyan... ügyetlen. Nem tudok öltözködni, ha bő fölsőt veszek fel, kisebbnek tűnök, ha viszont szűket, akkor a hasam tűnik nagyobbaknak. Ez a gond a kamaszodással. Az ember lánya nem tudja, nő-e még, és ha igen, pontosan mennyit. Hízni ilyen termethez nem ajánlatos. Ezért van az, hogy csúszkálók a kilók között.

A hajam meg kész katasztrófa! Nyáron még olyan üde volt, most meg hajmosás utáni első napon feláll, második napon már kezd zsírosodni, a harmadik napon már zsíros, a negyediken már szégyenkezem bárhova is menni, de muszáj. Aztán este meg haját mosok. A vizes hajamban még lehet gyönyörködni, mert még sima. De aztán! Az ember nem tudja eldönteni, haj-e, vagy sörény. Göndör-e, vagy fürtös. Szép-e, vagy pocskék... hát, inkább pocskék.

Fejformám, azt hiszem, kerek. Bár inkább ovális. Az állam viszont kissé szögletes. Maradjunk annyiban, hogy hosszúkás!

Arcszínem meghatározatlan, piros, és fehér között ingadozik. Persze, ebbe belesegítenek azok a „drága” pattanások. Homlokom, halántékom, állam és vállam mitesszerekkel övezett terület. Semmit se tudok velük csinálni!

A szemem még szép. Olyan ellipszis alakú. Tudjátok, mint a bolygók pályája a Nap körül! A pupillám a Nap, a szempilláim meg az üstökösök. A két „nap-rendszer” az orrom teszi „galaxissá”, nagy, hosszú, formátlan, és az orrlyukam a fekete lyuk. Szerencsére én még nem szippantottam be semmit sem. Van még egy galaxisom: a szám. Na, az nagy!

– Végre egy érv, ami igaz rád – szokták mondani a szüleim.

– De nem képletesen, igazából! – méltatlankodom.

– Persze-persze...

– Meg a fogam is sárga!

– Ja. Meg a lábad olyan, mint Frodónak a Gyűrűk Urából – próbál viccelődni apa.

Állítólag makacs (is) vagyok. Ezt kikérem magmanak, mert én csak az érveim mellett állok ki mindig. Dehogyan vagyok makacs! Legfeljebb csak nyafogok! De azt sokat. Pláne, miközben tanulok.

Az egoizmusomról csak annyit, hogy a belső tulajdonságaimra nézve nagy, a külső tulajdonságaimra való tekintettel pedig egyenlő a nullával. Vagyis... inkább egygye... vagy kettővel... sőt, az is lehet, hogy tízzel is, csak annyira egoista vagyok, hogy szerénynek tartom magam...

Meg türelmetlen is vagyok. Hála kapkodó életmódomnak, semmit se szeretek sokáig csinálni, és mindenre hamar ráunok.

Túlágoson nagy a szabadságvágyam, épp ezért félek magam bárkinek is elkötelezni.

Azt hiszem, nem ecselelem tovább a tulajdonságaimat, mert félek, hogy nem tudom abbahagyni...

A véleményem magamról, hogy minden csak a belsón múlik. De azért foglalkozhatok néha a külsőmmel is...

Tóth Kata, 7. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Meseország kapuja. Kávi Zsuzsanna zentai tanuló rajza

Velem történt

Szomorú napok voltak azok, mikor édesanyám és édesapám úgy döntöttek, hogy többé nem élnek együtt. E döntésük okára még mára sem találtam magyarázatot.

Egy hideg téli este történt, mikor a tájat hótakaró borította. Édesanyám akkor még egy kis vegyeskereskedésben dolgozott. A bolt raktárában arról folyt a vita, hogy ki viselje gondomat. Édesapám egy nagy piros karosszékre ült. Esőkabát volt rajta, és én kapaszkodtam annak gallérjába. Ragaszkodtam hozzá. Talán ez a döntés volt számomra a legnehezebb, mivel csak hat éves voltam. Keserves sírás közepette meghoztam a döntést. Annyira zokogtam, hogy alig tudtam beszélni. De végül kimondtam:

– Apa!

Édesapám szorosan átölelt, édesanyám pedig elszomorodott. De belenyugodott a döntésembe, és nem haragudott rám. Majd édesapámmal hazamentünk, és nagyszüleimnek elmondtuk mi történt.

Édesapámmal, nagymamámmal és nagytatámmal mai napig is boldogan élünk együtt, de azért még mindig eljátszadózom a gondolattal, hogy mi lenne, ha azt mondtam volna:

– Anya!

Gazafi Anita, 6. osztály
Petőfi Sándor iskola, Királyhalom

Egy furcsa szombat este a családomban

Mondjon ki mit akar, akkor is a szombat este az egész hét fénypontja. Ilyenkor együtt a család, és valamennyien jókedvűek vagyunk.

Ótéves voltam azon az estén, amiről most mesélek. Este hétkor szokás szerint elővettük a kártyalapokat. A kártyajáték szüleim kedvenc elfoglaltsága. Míg ők a nővéremmel játszottak, én a Barbie babáimat kezdem öltöztetni. Fél nyolckor asztalra került a főtt burgonya és a friss tej. Csatt!!! Hirtelen sötét lett, ugyanis elment az áram. Anyu elkísért minket az ágyunkhoz, megpuszilt, majd gyertyát gyújtott. A konyhába nyíló ajtót nyitva hagyta. Beáta hamar elaludt, én viszont nem bírtam elaludni a félelemtől. A nagy ebédloasztalon a kicsit bizarr gyertyatartó állt: egy emberlábú, állatstű, fej nélküli csúnyaság. Az árnyéka rávetődött a vacsora maradékaira. Rémisztő látványt nyújtott. Ijedten kaptam el a tekintetem az árnyékszörnyről a játszósarkomra. A babaházon ott díszelgett a (meglehetősen csúnya) bohócom. Mi ez a háztestű, bohócféjű szörny? – gondoltam rettegve. – Ez így nem lesz jó, ha szörnyek vesznek körül – elmélkedtem. Félve keltam fel az ágyból, átosontam anyuék hálószobájába. Ott még jobban elfogott a rémület, ugyanis apunak és anyunak nyoma sem volt. Te jó ég! Elvittek őket a szörnyek! Sírva bújtam be az ágy alá. Ott aludtam el.

Reggel apuék ágyában ébredtem. Világos volt. Megértettem, hogy szörnyek nem léteznek, és azóta nem is hiszek bennük.

Cindela Blanka, 5. osztály
Vuk Karadžić iskola, Bajmok

Madár. Hatala
Krisztián
zentagunarasi tanuló
munkája

RÜGYFAKADÁS

Önjellemzés

Pár napja anyám rám szólt, hogy rakodjak össze a szobámban. Az ágyam alatt megtaláltam a naplóm, amit még alsós koromban vezettem, és beleolvastam. Aztán döbbenet olvastam végig az egészet, és elgondolkodtam, hogy milyen voltam, és hogy mennyire megváltoztam az évek során. Kiskoromban duci kisgyerek voltam, ezt nem szerettem, mert mindig csúfoltak. Most végignézek magamon, és azt látom, hogy már elég jól megváltoztam. Magasabb lettem, a hajam színe is megváltozott, a kezeim megnyúltak. A füleimmel meg vagyok elégedve, de az orromat egy kicsit nagynak látom. Az arcomon lehetne kevesebb pattanás, mert azokat nem szeretem. Már a pubertáskor jeleit is észrevettem magamon. Agresszívabb és szófogatlanabb lettem. Azt gondolom, hogy mindig nekem van igazam. Anyámmal rendszeresen ellenkezem, mert nem szeretem, ha neki van igaza. A tanulmányi eredményem is megváltozott. Ezt szeretném helyrehozni, s remélem, hogy sikerülni fog. Mindezek ellenére szeretek viccelődni és a szüleimnek segíteni a munkában, ha van időm rá. Általában nem sok időm szokott lenni, mert minden délután járok Apatinba edzésekre. Az ottani barátaim is megbecsülöm, amit ők szeretettel viszonznak.

Mikor végignézek rajtam apám és anyám, megsimogatják a fejem, és mondják: „Jaj, kisfiam, de megnőttél, és milyen szépen megváltoztál!” Hát ez vagyok én!

Györfi Krisztofer, 7. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

Nem készültem

Már a hatodik órára csöngettek be. Kint esős idő volt, ezért tűnt mindenki olyan nyüzsgőnek.

A füzetünket bújtuk, mert éreztük, hogy felelés vár ránk. A kilincscsikorgás hallatára egykettőre helyet foglaltunk. A némettanárnő arcára volt írva, hogy az előző osztályok már feldühítették. Amint írta be az órát, folyton azt lestük, hogy kinyitja-e a jegyeknél a naplót, de úgy tettünk, mintha rá sem figyelnénk. A tekintetemet a földre szegeztem, s pár percig meg sem mozdultam. Nem készültem arra az órára. Igaz, soha nem is tudtam annyira a németet, mint az öbbieket, mert nem értem, és még bemagolni sem lehet, mivel a tanár nemigen szereti, de azért egyest ritkán kapok. Izgultam. A szívem úgy zakatolt, hogy szerintem még a másik tanteremben is hallották. Tudtam, ha felszólít, rossz jegyet kapok, és azt majd ki kell javítanom, méghozzá rögtön a következő órán, ami másnap lesz, és már azon jártak a gondolataim, hogy matekból, történelemből, magyarból is sok leckém van, de még zeneiskolába is kell mennem.

– Ki a negyedik a naplóban? – hangzott a kérdés.

– Léda, Léda! – kiabálta szinte egyszerre mindenki, és a hangjukból érezni lehetett, hogy megkönnyebbültek.

– Én? – kérdeztem félve.

– Hát hívnak itt még valakit így? – faggatott a tanárnő gúnyosan.

– Vigyem ki a füzetemet? – próbáltam elhúzni az órát fölösleges kérdésekkel.

Lassan kimásztam a padból, és elindultam a tábla felé. Az osztály minden egyes tanulója rám meresztette a szemét, és csak hallgattak. Nagyon rosszul esett, mert úgy néztek rám, mintha legalábbis valami óriási bűnt követtem volna el.

– Most szavakat fogok diktálni magyarul, és azt neked le kell írnod németül, többes számban is. Jó.

– Hát legyen! – dadogtam, s közben már azon törtem a fejem, hogy miért nem kérdezi meg, hogy készültem-e? Miért nyaggat?

– Ország, hivatalos nyelv...

– Tanárnő! – szakítottam félbe.

– Mondjad! – válaszolt barátságatlanul.

– Én... Één... nem készültem – böktem ki végre nagy nehezen. Még idege-sebb lettem.

– Ülj le!

Visszahelyeztem a krétát és a szivacsot, és visszabattyogtam a helyemre. Nem szólt senki semmit. A tanárnő nem szidott le, pedig azt vártam, tudtam, megérdemlem. Büntudatom volt. Aznap alig vártam, hogy hazaérjek, és ne lás-son senki. Szégyelltem magam.

A tanulság ebből az volt, hogy jobb mindent megtanulni, mint egy egész órát végigszenvedni.

Nagy Léda, 8. osztály
Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Ez vagyok

1995. június 13-án láttam meg az orvosok csúnya fejét, akik nagy kezükkel ráncsaptak. Persze én nagy sírással háláltam meg ezt.

Elég sokat sírtam életemben. Mesélik, mikor sétálni mentünk, végigbőmböltem az utat. Egyszer, mikor haz értem, abbamaradt a nagy üvöltés. Szüleim csodálkozva néztek a babakocsiba, és ott már nem találtak. Elindultak megkeresni. Nem tartott sokáig az ijedség, mert az előszobában játszottam kedvenc játékaimmel, s ez egy fej vöröshagyma, egy burgonya és egy üres konzervdoboz volt. Mással nem akartam játszani, ezek nélkül pedig nem tudtam élni.

Ahogy nőttem, okosabbnak éreztem magam, és már kevesebbet hallgattam a szüleimre. Kedvenc mamám és tatám tanított meg legtöbb dologra. Néha unalmasnak találtam a sok üres beszédet, de azért meghallgattam őket. Később óvodába küldtek. Ott sok barátot szereztem, de sok ellenséget is. Mikor elsőbe indultam, megszületett a húgom, és meghalt a kedvenc mamám és tatám. A testvéremet okoltam mindezért, és hálából kifordítottam mindig a babakocsiból. Megváltozott az életem. Anyu sokszor magyarázta, hogy rossz dolgot tettem, mert nem a húgom a hibás a történetekért. Így hát rájöttem, kegyetlen az élet, de élni tudni kell.

Most már tizenkét éves vagyok, és másképp gondolkodom. Remélem, még sok izgalomban lesz részem.

Lulic Aneta
Csáki Lajos iskola, Topolya

A jövevény (Képzelt napló)

2008. III. 10., hétfő

Kedves Naplóm! Ez az első bejegyzésem. Hogy egy kicsit megismerj és tudd, hogy kivel lesz dolgod: én egy 14 éves lány vagyok. Picit más, mint a többiek, a bőröm ugyanis egy árnyalattal sötétebb, mint a többieké. Apám néger, és bőrtönben ül adócsalásért. Tudomásom szerint ő is üzletember, mind édesanyám. Egy cégnél ismerkedtek meg. Azután anyu állást kapott egy másik városban. Költözködnünk kellett, így kerültem ide. Itt csak egy embert ismertünk, a nagyt. Hozzá pakoltunk be. Nagy öléssel és sütiel várt minket. Izgatottan várom a holnapot. Ugyanis megismerem az új sulimat.

2008. III. 11., kedd

Na, ez megvolt. Suliban voltam! Reggel sűrögtem-forgtám a tükör előtt. Mit is húzzak fel? Megvan. Na de a hajam!... Engedjem szét göndör fürtjeimet, hadd lássák teljes pompájában a „bájakamat”? Anyu már kiabált letről, hogy siessek, mert elkésünk. Tehát így marad a hajam... A suliba pár perc alatt odaértünk. Mikor mentünk a végtelennek tűnő folyosón, éreztem, minden gyerek szemem engem fürkész. És összesűgtak körülöttem. Kicsit elvörösödtem.

Az igazgató már várt minket, és bevezetett az új osztályomba. Már messziről hallatszott a zivaj. Amikor beléptünk, mindenki megdermedt. Síri csönd. Ezt a nagy csendet az igazgató hangja törte meg. Bemutatott, és az utolsó sorba irányított. Mindenki engem nézett, ahogy haladtam a padok között, néztek és susmogtak. Azt hittem, sosem érek a helyemre. Rossz érzés volt a figyelem központjában lenni, beszédtemének lenni. De kibírtam valahogy az első negyvenöt percet. Uzsonnaszünetben mindenki körém gyűlt. Látszott rajtuk, hogy barátkozni szeretnének velem.

Jó érzés volt.

2008. III. 12., szerda

Jaj, de jó! Reggel van! Pattanok ki az ágyból, gyors készülés és irány a sul! Kedves Naplóm, egyelőre ennyi, rohanok barátkozni, de ne aggódj, biztos lesz folytatás.

Sziveri Dóra, 7. osztály
Jovan Mikić iskola, Szabadka

Kedves Pajtások!

Nagyfokú önkritika kell ahhoz, hogy őszintén föltárjuk tulajdonságainkat, énünk bonyolult világát. Nektek sikerült, fogalmazásaitok bizonyítják. Van, aki csak egy-két ablakot nyit meg, mások egész labirintuson vezetnek végig az olvasót. Erre is, arra is találtok példát a mai Rügy-fakadásban. Nehezebb mást jellemezni, még ha ismerjük is az illetőt, és még nehezebb egy osztálynyi tanulót úgy bemutatni, hogy mindenki a legjellemzőbb tulajdonságával kerüljön a tablóra. Pedig ez is sikerült a **csantavéri Faragó Renátának** úgy, hogy még költői tehetségét is csillogtatta.

A héten ismét sok jó munkát kaptam tőletek, és befutott az **őbecsei Petőfi Sándor iskola Figyelő című diáklapja** is (márciusi szám), amiből szintén válogatok a közeljövőben. Most név szerint nyugtázom az írásokat:

Ada: Gajdos Dóra, Tóth Kata (2 írás);

Bajmok: Cindel Blanka, Garajszki Norbert és Stefánovity Gabriella;

Csantavér: Betyák Kornélia, Csámpér Violetta, Fejes Balázs, Földi Tamás, Hernyák Tünde (2 írás), Kis Csepregi Krisztián, Kis Dadara Viktor, Kovács Hargita (3 írás), Lévai Szofia, Nagy Katalin, Pletkovity Alekszandra, Pintér Dániel, Pusin Viktor, Solymosi Anita, Szeles Emese és Tóth Vásárhelyi Csilla;

Doroszló: Bence Izabella;

Őbecse, Petőfi Sándor iskola: Barta Enikő, Dudás Enikő, Farkas Roland, Friss Tünde, Gálfi Andrea, Kovács Izabella, Kovács Noémi, Ódri Levente, Ördög Valentina, Péter Donald, Szabó Ákos és Szecsődi Imre; Samu Mihály iskola: Barna Izabella és Horvát Anita;

Oromhegyes: Bogár Szabolcs, Salbak Alex, Szél Károly (2 írás) és Vörös Tamás;

Topolya, Csáki Lajos iskola: Fenyvesi Anna Zsófia, Szivéli Krisztina és Vituska Zsófia. Ha ez a szép tavasz az alkotókedveteket is serkenti, várom az eredményt.

Tomán Mária

A 7. a-sok, az osztálytársaim

Balassa Béla:

Mint egy kosarazó olyan magas,
Emellett néha szorgalmas.

Balázs Renáta:

Tünde legjobb barátnője,
Sose elég neki belőle.

Barta Árpád:

Szemüveges gyerek,
Nélküle az osztály nem lenne kerek.

Dér Iszidóra:

Olyan a jelleme,
Hogy legtöbbször jó a kedve.

Dudás Arnold:

Igen vicces fiú,
Találékony, és nem hiú.

Fekecs Dévid:

Nem túl sokszor látom
Úgy látszik luxus, hogy iskolába járjon.

Hernyák Tünde:

Az állatokat szereti,
És a biológia megy neki.

Kis Dadara Viktor:

Nagyon rendes,
Az nem mondható rá, hogy csendes.

Kósa Erika:

Jó barátnőm nekem,
Megkedvelteti a poénokat velem.

Kovács Rebekának:

Mint mindig jól áll a haja,
És dicséretes az énektudása.

Körmös Levente:

A beszélősök mennek neki,
De azért néha már túlzásba viszi.

Kriska Tamarának:

Haja szép szőke,
Kedves tantárgya neki a zene.
Patócs Tibor:
Vékony gyermek,
Csak úgy ragadnak rá a csúfnevek.

Romoda Anita:

Jó, ha vicces a kedve,
Mert ő az osztály neveltetője.
Solymosi Anita:
Divatban otthon van,
Tanulás terén mindenre felkészül szorgalmasan.

Szávai Brigitta: Anita legjobb barátnője,
Ők ketten dülőre jutnak egykettőre.

Tóth Vásárhelyi Csilla:

Az anyanyelvet issza,
Versenyekről helyezéssel tér vissza.
Tukacs Nikolett:

Sok barátja van neki,
És általában mindenki kedveli.

Utasi Árpád:

Ő a mi büszkeségünk záloga,
Árpira ráragyogott a szerencse csillaga.

Utasi Viktor:

A micit az egyik fő kelléke,
Néha vicces ő is mellébe.
Faragó Renáta (én):

Úgy illő, hogy magam utoljára hagyjam.
Jaj, de bölcs lennék, ha kellően ismerném magam.
Ez a 7. a jelleme
Legyen mindenkinek jobb a kedve!

Faragó Renáta, 7. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

Vicces, kedves mókusének

**Újabb gyermekfilm
Hollywoodból: Alvin és
a mókusok – Egyszer,
esetleg többször is
megnézhető...**

Nos, amíg befutnak az esztendő nagy ricsajjal meghirdetett animációs csodafilmjei a stúdiókból (a Kung Fu Panda, a Madagascar: The Crate Escape, a Wall-E, a Horton Hears A Who!, a Bolt, a Coraline, a The Tale of Despereaux, az Agent Crush, a 9, a Ponyo on the Clift stb., a mesék

a gonosz leopárdról, a négy barától, Alexről, Martyről, Melmanról és Gloriáról, egy robotról, a német juhászról, az aranyhalról, az ügyetlen egérről), nézzük meg az Alvin és a mókusok (Alvin and the Chipmunks) ímű alkotást Tim Hill rendezésében. A film Jason Lee, Davdi Cross, Cameron Richardson, Jane Lynch és mások sztárszereplésével, Christopher Lennertz muzsikájával készült: 91 perces szép mese, de nem túlságosan eredeti.

Miről van szó a filmben?

Megtörténik, hogy egy hanglemezkiadó cég – micsoda véletlen! – karácsonyfának egy téli álomra vágyó mókuscsemeték otthonát szemelte ki. Kedvenceink természetesen pánikba esnek, elkezdenek menekülni a nagyváros forgatagából. A sors elve-

zeti őket a világ legpechesebb művészenek, zeneszerzőjének a lakásába. Az élet megy tovább, gondolhatnánk. Igen ám, de a fiatal muzsikás egy napon felfedezi az aranyos rágcsálók zenei tehetségét. Dave – a zeneszerző – munkához lát, de nem számol azzal, hogy milyen nagy veszély leselkedik rájuk a háttérből, mert hát a mesékben az ördög sohasem alszik. Mégis egyszerre csak csupa muzsika és dal lesz az erdő, igazi slágereket hallunk. A rendezőnek ez az egyetlen nagy ötlete, erre építi a mesét – mármint a daloló mókusokra...

Miért érdemes megnézni ezt az élőszereplős mesefilmet a moziban, vagy esetleg megvásárolni olcsó pénzért a DVD-változatot?

Tim Hill szenvedélyesen szereti a mesefilmeket, a Garfield 2. után lovon érezte magát, neki is látott a munkának – nem sokat kockáztatva. Bevált recepthez folyamodott. Három forgatókönyvíróval megíratta a történetet, s aztán az egész sztorit nem Walt Disney világába, hanem a modern korba helyezte. Felhasználta a huszonegyedik század trükkös technológiáját, és hopplá, gyereünk, hirdessük meg a bemutatót. Nos, ha elnyerte a tetszéseket a Garfield 2., akkor a mókusok is a szíveteket célozzák meg. De... Hol is tévedett a rendező? Ami működik animációban, az nem biztos, hogy jól működik élőszereplős mozifilmben is. Volt már erre számos példa. Szóval – látunk egy élőszereplős mesét CGI-mókusokkal. És ez nem jó? Hát... Annyi szent, hogy nem estünk hasra a Garfield 2-től sem, de mégsem adunk egyes osztályzatot a stábnak, mert a kis rágcsálók alakjait precízen dolgozták ki. Amíg azonban ezeket a mókusokat bámuljuk akarva-akaratlanul a jégkorszak ősmókusa jut eszünkbe. Dave helyenként jól mókázik, ügyetlen szerelmesként nagyon hiteles, de hát a mese nem hoz semmi újat.

Az Alvin és a mókusok nem szenzációs film, nem válik klasszikus alkotássá, nem nézzük meg ötször vagy hatszor. Ha azonban az Alien vs. Predatorral hasonlítjuk össze, akkor csak azt mondhatjuk: inkább egy mókusmese, mint ez a borzalom a celluloidszörnyekkel...

B. Z.

Naomi mint újságíró

Miután eddigi pályafutása során dollármilliókat keresett a világ egyik legkeresettebb topmodelljeként, Naomi Campbell elhatározta, hogy fölcsap újságírónak. A fekete párdúc ezzel ugyan valószínűleg nem fog milliókat keresni, de erre nincs is igazán rászorulva. Első sajtómunkája egy interjú volt Ugo Chavezzel, Bolívia kontroverz alaknak számító elnökével, az interjú a GQ című magazinban jelent meg. Barátnője szerint

Naomi teljesen tisztában van azzal, hogy a biológiai óra nála is ketyeg, s nem lehet élete végéig modell. Ezért – eddigi élettapasztalatát bevetve – politikai újságírással szeretne foglalkozni, amire jó esélye van, hiszen óriási az ismeretségi köre, s ennek nagyobb értelmét is látja, mintha a sztárvilágról kezdene írni. Egy probléma azonban hamarosan fölmerülhet: az újságírás idegőrlő munka, Naomi viszont eddig is meglehetősen rendszerességgel kiborult...

Bemutatták Marija Šerifović új lemezét

A tavalyi eurovíziós győztes Marija Šerifović a minap Belgrádban bemutatta legújabb CD-jét. Az album címe Nem vagyok angyal, kiadója pedig a City Records. A lemezen szerplő kilenc dal között – érdekes módon – nem szerepel az Imádság (Molitva) című dal, mellyel Marija tavaly győzelmeskedett Helsinkiben. Pedig az ezt megelőző lemezét (Szerelem nélkül, Bez ljubavi) két évvel ezelőtt adta ki.

Kusturica Chavez elnöknek muzsikált

Emir Kusturica világhírű filmrendező, aki filmes karrierje előtt már ismert zenész volt, ezúttal ismét fölcsapott muzsikusnak. No smoking band nevű zenekarával ezúttal Caracasban, a távoli Bolívia fővárosában lépett fel Ugo Chavez elnök

előtt, az ország állami ünnepe alkalmából rendezett népünnepélyen. Emir Kusturica, Nele Karajlić és a többiek meghódították a dél-amerikai közönség szívét: óriási tapsvihar kísérte föllépésüket. Hazainduláskor majdnem baj érte őket: a felszállni

készülő repülőgépük jobb szárnya még a kifutópályán kigyulladt, az utasoknak azonban sikerült épségben elhagyni az égő repülőt.

Cate Blanchett harmadszor is anya lett

Az ausztrál filmdívának nemrég megszületett harmadik gyermeke is: két kisfiú után ismét egy fiú! Az anyuka és a boldog apuka, Andrew Apton forgatókönyvíró az Ignacius Martin nevet adták a jövevénynek, akinek legjobban testvérei, az ötéves Dashiell John és a hároméves Roman Robert örültek meg. A harmincnégy éves színésznő tavaly novemberben erősítette meg az áldott állapotáról kerülgő pletykákat. Ő egyébként nemzedéké-

nek egyike legjobb, de egészen biztosan a legtöbbet foglalkoztatott színésznője Ausztráliában. Jelentős alakítást nyújtott nerég Katherine Hepburn szerepében Martin Scorsese Aviator című filmjében, amiért Oszkár-díjjal jutalmazták. Cate az idén is Oszkár-jelölt volt, és előrehaladott terhessége ellenére is tündökölt a vörös szőnyegen. Férjével együtt jelenleg egy színésztruppot vezetnek, mely Sydney Theatre Company néven lép föl.

SZTÁRVILÁG

Párharc

Az amerikai zenepiacon folytatódik Leona Lewis és Mariah Carey párharc. A Billboard magazin kislemezlistáján két héttel ezelőtt Leona slágerétől, a Bleeding Love címűtől Mariah 18. amerikai listavezető dala, a Touch My Body vette át a vezetést. A brit énekesnő a héten visszavágott az amerikaiaknak, ismét ő uralja a kislemezek rangsorát, és az albumösszesítés csúcsát is elfoglalta, amivel rekordot állított fel. Leona a jövő héten minden bizonnyal Mariah 11., E=MC² című stúdiólemezeének adja át a trónt.

Leona Lewis amerikai rekordja

A The X Factor című brit zenei tehetségkutató műsor 2006 decemberében véget ért harmadik sorozatának győztese, Leona Lewis az első brit előadó, aki bemutatkozó albumával az amerikai eladási összesítés élén debütált. Az énekesnő Spirit című nagylemezéből Nagy-Britanniában 375 872 példányt értékesítettek az első héten, s ezzel a brit zenetörténet leggyorsabban fogyó bemutatkozó albuma lett, az USA-ban pedig 208 688 példány kelt el belőle a megjelenés hetében. A brit zenepiacon 2006 egyik felfedezettje, a The Kooks második nagylemeze iratkozott fel a rangsor csúcsára. A brightoni zenekar az első, Inside In / Inside Out című albumából világszerte másfél milliót adott el. Németországban második hete Udo Lindenberg 43. lemeze a legkelendőbb – az énekes a múlt héten életében először került a rangsor élére. Magyarországon a negyedik pozícióba érkezett meg Bereczki Zoltán és Szinetár Dóra második korongja, a Musical Duett második része, és a listán 55. hete szereplő első rész vezet.

Ákos saját magát győzte le

Mind a négy kislemezlistán új a listavezető. Leona Lewis két hét után visszaszerezte az amerikai trónt, összességében második hete vezet. Ha a jövő héten az élen marad, rekordot állít fel. Az USA-ban eddig három brit énekesnő ért fel a csúcsra, de egyikük sem tudott két hétnél tovább vezetni. 1987-ben egy hétig szerepelt a legmagasabb pozícióban Kim Wilde a You Keep Me Hangin' On című 1966-os The Supremes-sláger átdolgozásával, 1981-ben Sheena Easton két hétig uralta a mezőnyt a Morning Train (Nine To Five) című felvételével, 1965-ben pedig Petula Clark állt ugyancsak két hétig az élen a Downtown című dalával. Nagy-Britanniában Estelle a Kanye West közreműködésével készült American Boy című szerzeménnyel négy hétig vezetett. Az alkalmi duót a héten egy másik alkal-

Mariah Carey a Beatles rekordjára tör

Az új évezred elején kevesen gondolták volna, hogy az amerikai zenetörténet legsikeresebb énekesnője, a bemutatkozó nagylemezét 1990-ben megjelentetett Mariah Carey képes lesz kilábalni a válságból. Karrierje a főszereplésével készült és csúnyán megbukott 2001-es Glitter című film és a hozzá tartozó zenei anyag, valamint a 2002-es Charmbracelet című album idején volt a mélyponton – ezek eladási példányszáma messze elmaradt az előzőekétől.

A 2005 áprilisában kiadott The Emancipation Of Mimi című nagylemezével ismét a legnépszerűbbek közé emelkedett, a korongból csak az USA-ban közel hatmillió példányt értékesítettek. Úgy néz ki, az énekesnő pályafutása ismét sínen van, az új albumát beharangozó dala is csúcsra ért a Billboard magazin kislemezlistáján, s ezzel Mariah már egyedül áll a második helyen az egyik fontos örökranglistán – eddig Elvis Presleyvel osztozott a poszton.

Mariah Careynek az USA-ban eddig tizenhét listavezető slágere volt, s Elvis Presleyvel karöltve az örökranglista ezüstérmes pozíciójában tanyázott. A múlt héten a Touch My Body című felvétele is elérte a rangsor élét, ezzel lehagyta Elvist, s már csak a húsz listavezetővel büszkélkedő gombafejűek előzik meg, vagyis a The Beatles.

mi duó, Madonna és Justin Timberlake váltotta. Igaz, a szerzeményben Timbaland is hallható, de ő nincs feltüntetve a maxi borítóján. A 4 Minutes című felvétel a popkirálynő 13. listavezetője a szigetországban. Németországban Schnuffel nyolc hét után Nagy-Britannia új üdvöskéjének, a walesi Duffynak adta át az első helyet, aki Mercy című slágerével a brit rangsort öt hétig uralta. Magyarországon Ákos saját magát győzte le. A Minden most kezdődik el című maxi CD-jétől – amely eddig 49 hétig állt a csúcson – a Negyven című dala vette át a vezetést. Az énekes április 6-án ünnepelte negyvenedik születésnapját, a honlapjáról ingyenesen letölthető felvételt ebből az alkalomból komponálta. Két hét alatt 37 ezren szereztek be.

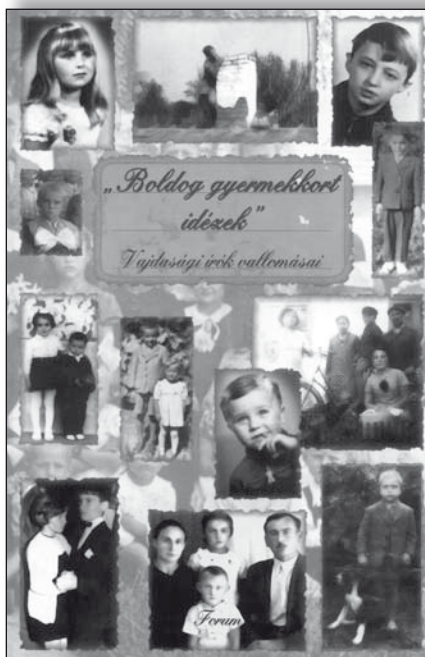
Bori Imre

Boldog gyermekkort idézek...

holott már senki, aki ennek a gyermekornak hőse volt, s akiket bámultam és szerettem, nem él. Ha ritkán hazamegyek, és bejárom a szülői ház szobáit, bebarangolom a nagy udvart, és az ugyancsak nagyra szabott kertet, szellemalakokkal találkozom, mert egy kihalt, kiürült, élet nélküli térség csupán, mi évtizedekkel ezelőtt élettel teli volt hétköznapijában, ünnepnapjaiban egyaránt. Ott voltak a család felnőttjei, és nőtagjai szoknyája mögött nőtt a kisfiú, aki valamikor én voltam az 1930-as években. Tulajdonképpen nagycsaládban nőttem fel egészen addig, amíg nagynéném férjhez nem ment, de azután is csak az történt, hogy életszínterem növekedett meg a nagynénémek házával, és a családba költözött még egy férfi, a Laci bácsi, a sógorunk, aki a szememben foglalkozása és kedvtelése miatt romantikus hőssé nőtt. Még nem olvastam romantikus regényeket, de benne már megismertem a romantikus embert, aki szerette a nagy életet, erős volt és adakozó, nem volt kicsinyes és garasos természetű: ő nem egy darabot vett valamiből, hanem egyszerre tizenkettőt. Cséplőgépe volt, tehát legalább kettőt akart magának, melléjük morzsolt, és a tavaszi holt szezon idejére locsolót, hogy a csatorna mellett a bolgárkertészek ültetvényeit locsolja gépével.

Igazán azonban vadász volt, aki a harmincas évek végén, a negyvenes évek elején megtanulta a madár- és állattömés mesterségét, és az éles szemében bízva a cséplőgép kezelése már másodlagossá vált a számára, elannyira, hogy fokozatosan leépült gépészete, s maradt egy biciklije, amin a határt járta, pedig egykoron még az autó gondolatával is kacérkodott. Szenvédélyes ember volt, akivel kapcsolatban nemcsak azt emlegették, hogy a cirkuszi lovárnő piros csizmájából itta a pezsgőt, hanem múzeumát is – a kitömött madarak és állatok garmadát. A gépésműhelyből hát fokozatosan tömőműhely és kiállítási terem alakult ki – a tartományi természetvédőknek dolgozott: mestervadászuk és tömőjük volt, s madárvándorlási naplót vezetett. Ezek a naplók különben ma nálam vannak. Hogy az lettem, ami lettem, neki is köszönhetem, könyvek sorát éppen az őtől kapott pénzen vettem! Madarai, állatai különben a becsei múzeumban vannak.

APÁM is színes egyéniség volt a maga módján, de szinte mindenben ellentéte sógorunknak. Nagynéném, állandó védelmezőm, nagy mérgű kis hörcsögembernek nevezte, pedig jó

szíve volt. 1918 után anyai nagyapám családja kicsöppent az állami szolgálatból, váltóór volt ugyanis Bácsföldváron annál a bakterháznál, amely ma is ott áll, ahol a vasutat a Becse–Újvidék országút metszi. Apám büszkén vallotta földvárának magát, aki a maga erejéből lett azzá, ami volt – jól menő vegyeskereskedés és több lánc föld tulajdonosa. Igaz, a temetőkaputól indult el az egy lánán áruló kiskereskedő, de amikor én 1929. december 28-án születtem, már két utcával feljebb volt a háza és a boltja – az én szülőházam. Nos, jó szívét nem bizonyítja-e, hogy befogadta a vasúttól elbocsátott nagyapa családját (nem akarta a megkövetelt állameskü letenni) öreganyámmal, nagynénémmel együtt, elnézte, hogy a nagyapám szerette a bort, szeretett horgászni járni, de igazi kenyérkereső munkát már nem vállalt, pedig ügyes fafaragó volt, egy ruhásulykoló most is még az ő keze nyomát őrzi. Apám azonban mindig dolgozott, ha keze nem, hát az elméje. Ahogy mondani szokták: a mélyből jött, szó szerint a falu széléről, s mesélte, hogy télen éjszaka az ablakuk alatt üvöltöztek a farkasok. Bori öregapámnak végül kocsija és lova lett, ezért lehetett a posta alkalmazottja: ő fuvarozta ki a csomagküldeményeket az állomásra, illetve az állomásról a postára. Apám meg a levélhordó volt bátyjával együtt, aminek egyetlen nagy előnye volt, nevezetesen, hogy a posta alkalmazottjai nem voltak katonakötelesek. A háború azonban értük is nyúlt: a háború végén apám tífuszban

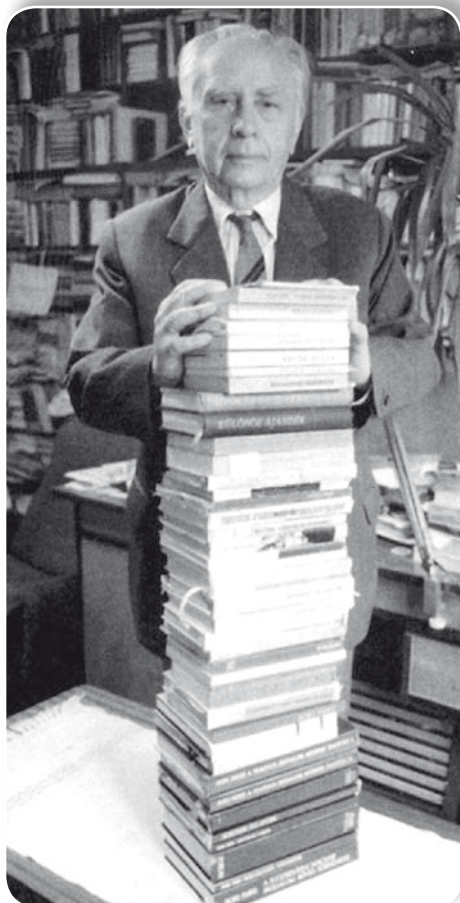
betegedett meg, kihullott a haja, és a család a forró kemencében kúrálta.

Apám, hogy az elméjét is foglalkoztassa, megtanulta a fényképezést, s a két Bori testvér nagyban fényképezte a falu lakóit. Volt gramafonjuk, és az újságok ajándékkönyveiből összegyűlt kis könyvtára, amelyet eladott, üzleti vállalkozások alapja lett. Az érdeklődő fiatal ember szemébe ötlött a faluba emigrált Polácsi János tanító úrnak, aki Pécsről jött, és magával hozta könyveit, mind a magyar szabadgondolkodás kiadványait, így Gömöri Jenő Tamás Modern Könyvtárának köteteit. Ma is őrzöm a Bernard Shaw-műveket Polácsi János nevével. De ezek valóban mind csak előzmények, az is például, hogy a gölönccsér-mester építette házát piros-fehér-zöld dudacserepekkel díszítette, és csak a harmincas évek derekán ötlött szemébe annak a szerb tisztviselőnek, aki az udvaron szemlélődött, míg szívyszerelme ruhát próbált a nagynéném-mel. Ez az úr tehát meglátta a tüntető magyar színeket, és természetesen már másnap le is kellett cserélni őket hétköznapiabb és kevésbé irritáló színű cserepekre.

A LEGKORÁBBI EMLÉKEK a királygyilkosságot követő félelemmel teli éjszakák 1934-ben, és egy csúrgi kirándulás. Jövendő sógorunk parádézott a menyasszonyával és velem a kilenc kilométernyi döcögős úton, mert a két falu között az út csak készült, de évtizedeken át el nem készült, hiába újítták meg ígéreteként az út szélére hordott kőrákosokat.

De ezek közé az emlékek közé tartoznak a jeles napok – mert az 1930-as években még teljes volt a világ, és ép a rendje, hibátlan és sértetlen: minden szokás megtartott és minden előírás betartott. A házunk előtt a sarkon ott lobogott a környéken a legnagyobb tűz Szent Iván estéjén, és a környék nagylányai és legényei ott mutatták meg bátorságukat és ügyességüket. A betlehemezők ellenben már a boltban adták elő produkciójukat, és ez az „előadás”, bár ismertem minden szereplőjét, minden évben izgalmat jelentett a különben felvilágosult kisfiúnak, aki hamarosan a karácsony titkaiba is bepillanthatott.

Természetesen ezek az események az évet megszabó, rendet tartó események közé tartoztak, hiszen – ma is úgy emlékszem – rendtartó volt a családi életünk, ami nemcsak abban mutatkozott meg, hogy megtartottuk a bevett szokásokat, a vallásosakat is világiasan, mert nem emlékszem, hogy apámat vagy anyámat a templomban láttam volna. De rend volt a nagy családi események megtartásában

is, hiszen ez a „rend” szabta meg azt is, mikor került bor az asztalra. A karácsony például nemcsak a karácsonyfát, a kocsonyát vagy a szármát jelentette, meg a hidegkiflit, hanem a sógorunk, Laci bácsi János-nap köszöntőjét is. Volt egy elől töltő mordálya, azt durrantotta el minden évben a János napját megelőző estén, ami én éppen olyan izgatottan vártam, mint azután a vacsorát, a vacsora után pedig a téli esték vigalmát: az alsózást. Míg kicsi voltam, aprószentek napján engem is megvesszőztek népi szokás szerint – nem az otthoniak, hanem a szomszédasszonyok, hiszen december 28-án születtem, éppen aprószentek napján. Közben elérkeztek, Krúdy Gyulánál olvastam később, a nagy havak napjai, s milyen csodálatos volt, hogy a hóhányásoktól a kisfiú nem látott át a másik oldalra, mint ahogy egyetlen vadászkalandja is az volt, hogy elveszett egy laposban. A szomszédok néha lovas szánjukra vették, de az igazi szánkózásnak kevés volt az alkalm. Ha játszani akartam, a szomszéd utcába kellett menni, mert a miénkben alig akadt korombeli gyerek. A szomszédos utcában pedig Ruzsik Sanyi volt a barátom, aki Bada István legjobb hobbisai egyike lett évtizedekkel később.

REND VOLT a kertben is, anyám felségterületén, ahol én nagy örömmel segítettem veteményezni, ágyásokat kialakítani, krumplicsödröt bontani, és csírázni a krumplit. Sajátosan önellátó család volt a mienk – anyámék Baranyából kerültek Bácskába: anyám még Baranyában, de nagynéném már Járekon született, azután kerültek Földvárra a vasút kényekedve szerint. Meg kell említeni ezt, mert élet-szokásainkat németes beütések tarkították

– másképpen ízesítették a kocsonyát és más módon a disznóvágás idején a paprikást: tejfelesen, babérlevéllel, s apám szerint csak hús kerülhetett a lábasba. Ízlett is a boltban árújukat kínáló Szabadkáról, Újvidékről, Becséről, Verbászról érkező utazóknak, kik úgy időzítettek útjukat disznóvágások idején, hogy éppen azon a napon érkezzenek hozzánk – nemcsak rendelést felvenni, hanem a Bori János disznótoros paprikásából is jól ebédelni. Étrendünk is különbözött a szomszédokétól, noha a kisfiú azt gondoltak, hogy ízletesebb a szomszédban késő délután elfogyasztott tejleves, mint öreganyám főztje. Főzelékevők voltunk, és a változatosság hívei. Ezekből ma már több is kihullott étrendünkől, de néha nosztalgiából ma is fő nálunk egykori földvári étel. Apám is, sógorom is valóságos dinnyekultuszt űzött, otthon a pincében, sógoroméknál a kútban hűlt a sokkilós görögdinnye, mert kicsit belőlük nem tartottak érdemesnek venni. Sógorom meg az olasz dinnyét tárolta a magtárban a búza között. Még a hal és a bárányhús is meghatározott időszakban került csak az asztalunkra. Hal gyakrabban, talán annak emlékére, hogy anyai nagyapám szenvedélyes horgász volt egyéb foglalkozás híján, de nekem, mert féltettek a szálkáktól, az ikra járt, s néhány falat hús anyám tényérjáról, míg báránypaprikást tavasszal egyszer-kétszer főztek – talán illendőségből, mert én máig nem szerettem meg a bárány- és birkahús ízeit! De a malachúst sem – a disznónak pedig, hogy becsülete legyen, legalább kétmázsásnak kellett lennie! S ha már az ételnél-italnál tartok, hadd emlékezzek arra, hogy a gyalult káposztát az én jogom volt taposni, míg csak fel nem jött a leve.

KITETTSZIK, hogy nem voltam egyszerűen csak kisfiú az utcából – kevés társammal elmentben nekem volt mozgásterem és egyszerre több életszíntéren is felbukkanhattam. Otthon ott volt anyám házi birodalma, nagyanyám konyhai világa, azután pedig a bolt, a vegyeskereskedés szüntelenül megújuló életritmus és annyi szükséglete. Szívesen kiszolgáltam, s mind felelősségteljesebb feladatokat bízott rám apám. Nem pénzt, hanem az érkező árukkal kapcsolatos teendőik intézését ruházta rám, amikor már harmadik-negyedikes elemista diák voltam. Ki kellett kocsizni az állomásra, és ki kellett váltani az érkezett árut, fizetni a fuvardíjat, és számba venni az érkező csomagokat vagy ládákat. Fontosságom tudatát pedig az növelte, hogy a karácsony és a húsvét előtti üzleti előkészületek során én mérhettem, zacskózhattam a cukrot, a rizst, darálhattam a borsot, mert a disznóvágások ideje is akkoriban volt, s ha úgy hozta a sora, az én feladatom volt a vásárolt olajfésztéket előkészíteni – ügyelni az arányokra, a keveréket a festékdarálóban simává, csomótlanná tenni. [...]

Kedves Olvasó Tanulók!

Nemrég emlékeztünk **Bori Imre** akadémusra, irodalomtörténészre, egyetemi tanárra halálának negyedik évfordulóján az újvidéki Futaki úti temetőben. A Gyöngyhalászban közölt szöveg visszaemlékezés: a gyermekkoráról szól benne. Nagyon érdekes és tanulságos szöveg. Hogy indul el, milyen környezetből és hatások nyomán egy majdani jelentős tudós; e tanulások elemzése után azt is derítsék ki, milyen foglalkozást űz az, aki bolgárkertész vagy gelencsér – miként arról a szövegben olvashattok.

Ismét vaskos levelet hozott a posta Doroszlóról: Vasagyi Mária novelláját elemezték a tanulók. Brindza Beatrix, Csernicsek Edvin, Csernicsek Ervin, Dékány Máté, Novák Arnold és Bence Izabella ötödikesek, valamint Gellér Eszter, Szitás Emma és Diósi Linett hetedikesek jelentkeztek. Különösen Simon magatartása rendítette meg őket, többen gonosznak vélik, hiszen vékony jégre küldte őt és ezzel ikertestvére halálát okozta. Azt gondolom ezzel kapcsolatban, hogy Simon sántasága okán mélyen fusztrált, sértett, mellőzött és féltékeny volt. Tettét ez váltotta ki. Egész életében bűnhődött miatta.

Gellér Ágnes külön levelet írt. Ürmös Attila A szomorú gyermekek hajója című novelláját értelmezte. Nagyon tetszik, amikor tanulók kreatívan viszonyulnak az olvasáshoz, és megpróbálják ismereteiket, szövegtapasztalataikat összekapcsolni. Áginak pl. Judy Blume Amíg együtt a csapat című lányregénye jutott eszébe az Ürmös-szövegről, amelyben hasonló élményközegre (elvált szülők!) bukkant.

Köszönöm munkátokat! Igazán dicséretre méltó irodalomhoz való viszonyulások. S persze – ami nem lényegtelen – a tanárotok munkája!

Könyvjutalmat kap **Gellér Eszter** és **Gellér Ágnes**.

Bence Erika

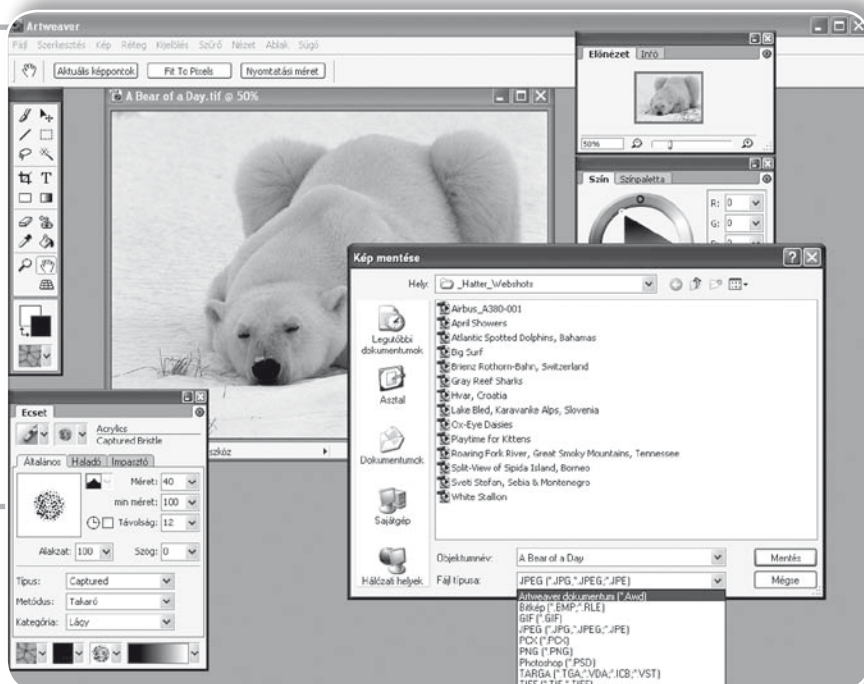
Képszerkesztés ingyen

Miután komputerünket már főszereltük ingyenes szövegszerkesztő, illetve irodai (író, táblázatkezelő, bemutató-készítő stb.) programokkal, s megismerkedtünk az „online”, azaz interneten keresztül használható Photoshop Express képszerkesztő programmal, most két olyan ingyenes alkalmazást mutatunk be, amelyeket saját komputerünkre installálva hasz-

nálhatunk, az internetre csak annyiban lesz szükségünk, hogy a programokat (egyszer) letölthessük saját gépünkre. Mindkét bemutatott program amatőr használatra készült, de elég nagy lehetőségeket kínál. Ingyenes képszerkesztő program e kettőn kívül is rengeteg található, több-kevesebb tudással, s mindenki megtalálhatja azt, amelyik neki a legjobban tetszik.

Artweaver 0.4.8

Akinek nincsenek túl nagy elvárásai egy képszerkesztő programmal szemben, viszont se lopott, se drágán megvásárolt program nem kell neki, próbálja ki az Artweaver-t. Beszél magyarul, egyszerű, nem foglal sok helyet. Képek retusálása, számtalan effektus és rajzeszköz található az ingyenes képszerkesztőben. Az Artweaver plugin felépítése kiváló bővítési lehetőséget biztosít a további effektusok számára, támogatja az összes elterjedt képformátumot, rétegkezelés mellett számtalan brush (ecset) áll a rendelkezésünkre.

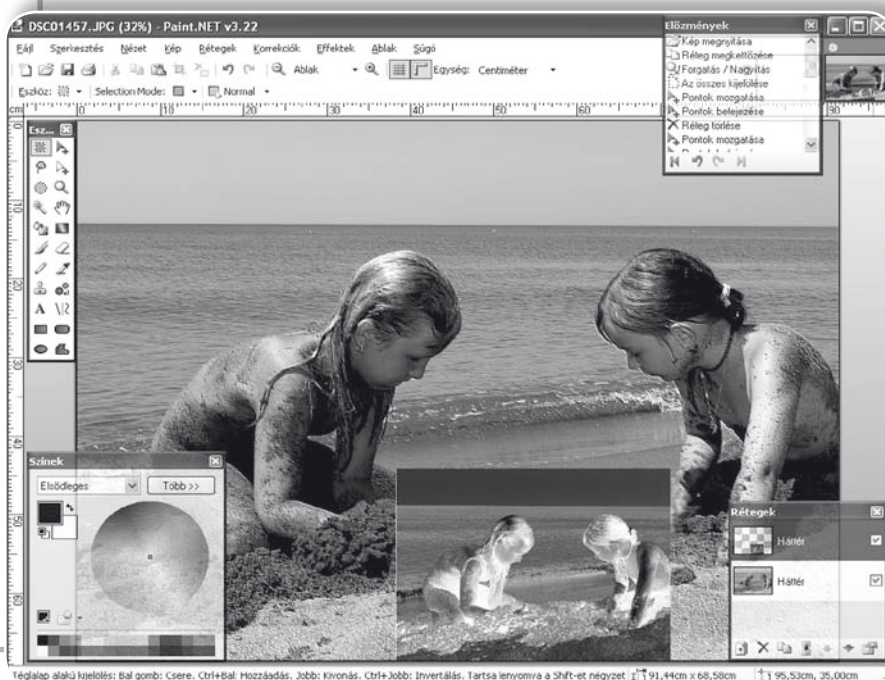

Letölthető pl. innen (8,6 MB):

http://www.letoltokozpont.hu/letoltes_programok_reszletes.php?a=2606&k=9

Paint.NET 3.30

Paint.NET az ismertebb grafikai formátumokat (BMP, GIF, JPG, PNG, TGA és TIFF) támogató nyílt forráskódú képfeldolgozó alkalmazás. Ezeket a formátumokat be tudja tölteni digitális fényképezőgépből vagy képolvasóból (szkennerből). Kezeli a rétegeket, amit a saját PDN formátumában történő mentéskor meg is őriz, így később tovább dolgozhatunk egy befejezetlen feladaton. Importált fájlokat is kezel rétegenként. Rajzszerszámai között találunk olyan különlegességeket, mint varázspálca, át-színező vagy klónbéllyegző. Különböző effektusok alkalmazásával érdekes hatásokat érhetünk el. Moduláris felépítésének köszönhetően beépülő modulokkal tovább bővíthető a fájlformátumok köre, új effektusokat alkalmazhatunk. Az érintőképernyős számítógépek nyomásérzékelésének támogatásával még természetesebbé teszi a művészi alkotást. Nem igazi Photoshop ugyan, de majdnem. Beszél magyarul és teljesen ingyenes!

Letöltés: <http://www.dotpdn.com/downloads/pdn.html> (1,5 MB)

Elindultam a damaszkuszi úton

Szíria a legendák földje, nemcsak azért, mert páratlanul gazdag történelmi kincsekben – valóban minden város, emlékhely őriz egy mesés történetet. Miként a főváros, Damaszkusz is – a világ legősibb városa, az Ótestamentum is említi. A hagyomány szerint, amikor az első muzulmánok meglátták, így kiáltottak fel: „Akár a Paradicsom!” A város falait ugyanis pompás kertek vették körül, akárcsak a remélt Édent. Így születhetett meg az ígélet: az itteni mecsetből egyenesen a Paradicsomba lehet jutni...

S az Omajjád-mecsetben tényleg úgy éreztem, hogy közelebb kerültem az éghez. Bár a bejutás nem egyszerű. Gyakorlott közel-keleti utazóként, hatalmas kendővel fedtem vállamat és dekoltázsomat. Az őr mosolyogva nyugtázta igyekezetemet, majd bokától nyakig betekert egy lepelbe. S kendőmmel a fejemet is felismerhetetlenné tette. A nagylábujjam hegyét és a szemöldökömet leszámítva tényleg nem látszott

belőlem semmi. De megérte: a mecset hatalmas és gyönyörű. Ám ami a kézzel festett mozaikoknál is jobban lenyűgözött: itt őrzik Keresztelő Szent János fejét, akit a muzulmánok is szentként tisztelnek és szeretnek. Síremléke békésen megfér a nagy arab vezér, Saladdiné mellett. Előttük állva úgy véli az ember, a harcos ellentétek biztosan nem ezen a tájon születtek...

Ám a jelen éppoly érdekes itt (is), mint a múlt. Szállodám műholdas televízióján szűrőlgetve bukkantam éjszaka – sajnos, nem tudom, melyik környező ország csatornáján – egy gyöngyszemre: az arab Megasztárral éppolyan volt, mint itthon, a zsűri egy hosszú asztal mögött ülve, megadóan hallgatta a helyi csillagjelöltek produkcióját, akik közül volt, aki zavarában a plafont nézte, vagy éppen a tenyerébe pislogott – onnan

puskázva a dalszöveget. S bizony előfordult, hogy az előadás élénk derűtséget keltett a zsűri tagjai között, mi több, olykor könnyesre röhögtek magukat.

Maaula ötven kilométerre északra a fővárostól, egy sziklavölgyben fekszik. Gyönyörű legendája szerint a perzsa császár vadászott erre, egy szikláról sziklára szökellő gazellát követett, majd egyszer csak egy kő mögül Mária képében lépett elő... Azóta, ezernyolcszáz (!) éve áll itt keresztény templom és kolostor.

Az Anan-kolostor női apácai iskolájukban ma is több mint ezer gyereket tanítanak. S falai között az 1200-as évekből is őriznek ikonokat. Valóban őriznek, mivel a felbecsülhetetlen értékű festményeket láthatatlan, vékony hálaló

vonták be, így a képeket lepergő, saját festékdarabkáikkal restaurálják szükség esetén. A hívők pedig a Mária-ikonok köré helyezik el hálájuk jeléül azokat a tenyér alakú fémlapocskákat, amelyekre rávésetik, miért is mondanak köszönetet. (Érdekesség, hogy a próféta lányának, Fatiménak óvó kezét is tenyér alakú kegytárgyakkal szimbolizálják...)

Idegenvezetőmnek köszönhetően – akit azal bősztettem, hogy mindenhol maradtam volna még egy kicsit – egy beduin család vendége voltam. A méltóságteljes családfő fogadott, aki – a hagyományokat követve – hét lányától, őket férjhez adva megvált, viszont négy fiának családját befogadta, s együtt élnek, félkör alakú udvart zár körbe az öt házuk. Amikor körbevezettek, a második családig tudtam követni a gyerekek számát, nevét, korát, aztán pillanatnyi pánik után belefeledkeztem az élménybe. Mert élmény volt minden ott töltött perc, s már az sem zavart, amikor megláttam, hogy a hatalmas edényt, amelyből közösen, kézzel ettük a sült bányát, kelesztetlen kenyérral, az Eufráteszben mosogatták el. Abban az Eufráteszben, amely évezredek óta az életet adja az itt élőknek, ám amelyben ma már a fürdőzés sem ajánlott európaiaknak...

Elfelejtett város – így emlegetik északon azt a falucsoportot, ahol egykor Simeon élt, és negyvenkét évet töltött egy oszlop tetején. Ez a szám már önmagában szöveget ütött a fejembe, ám a magyarázat arra, hogy a híres oszlopot ma miért nem láthatjuk, végképp kedvencemmé tette a helyet. Az oszlopot ugyanis megették! Simeon halála után követői apró darabokra törték, majd megőrölték, és elfogyasztották...

Sz. P. M.

A tógától a trencskóig (2.)

A középkori köpenyek is ujjatlanok voltak. A többnyire félkör vagy körszelet alakú ruhadarabok elöl a vállon csukódtak, rendszerint csattal. A gombbal csukódó ujjas kabát már az újkor leleménye.

Változatos kabátfazonokról csak a 19. század óta beszélhetünk, azóta, amióta a divatban nagyobb szerepet kapott az egyéni kezdeményezés. Nem véletlen, hogy a ma ismert kabátok nagy részének névadója is ismert, s köztük nem egy akad, amelynek a története is érdekes. A könyékig érő gallérral díszített ujjatlan férfiköpenyt, a havelokot H. Havelock angol tábornokról nevezték el, míg az egysoros, rejtett gombolású chesterfield-kabátot Lord Chesterfield indiai alkirályról. A már eredetileg is kiskabátnak viselt kardigánt James Thomas Brudnell, Cardigan grófia hordta először a krími háborúban, mondván: az életét bármikor feláldozza, de megfázni nem hajlandó a csa-

tatéren. A fregoli kabát névadója egy Fregoli nevű olasz színész és átváltozóművész volt, aki a gyors színpadi öltözés megkönnyítésére eszelte ki magának a kétoldalt viselhető, tehát köpönyegforgatáshoz is alkalmas köpenyt.

Az ujjatlan női körgallért, a pelerint Itáliából érkezett idegen vándorok viselték először Franciaországban, ahonnan aztán az egész világon elterjedt. A szakett formájú kosztümkabát a századfordulón jelent meg, míg a trencskónak nevezett bő szabású, vízhatlan felöltő az 1920-as években jött divatba. A blézer egykor az angol férfiak klubkabátja volt, és az 1960-as évek elején kezdett nemzetközi karriert befutni. A ragláncabát James Henry Sommerset angol katonatisztról kapta a nevét, akinek Viktória királynő nemesi címet adományozott. A testhez simuló, rövid kabátkát, a spencert napjainkban főleg nők hordják, de a boleró, a zeke és a kaftán sem ment ki a divatból.

A gyógyító mandarin

Kedvelt gyümölcsünket, a mandarint már 4000 éve termesztették Kínában, több évezrede ismerik Indiában és a 18. századtól Japánban több fajtáját is kinemesítették.

A mandarin 65 százaléka gyümölcshús, amely 85 százalék vizet és 10 százalék cukrot tartalmaz, gazdag C-, B- és P-vitaminban, található benne citromsav és ásványi anyagok. A héjában a legértékesebb a karotin, illóolajtartalma magas. A gyümölcs kiváló tulajdonsága, hogy szabályozza a szervezet anyagcseréjét. A kínai gyógyítók ősidők óta teát készítenek a mandarinhéjből, amely teát étvágyjavítónak és emésztésszabályozóként. Mivel savtartalma lényegesen alacsonyabb, mint a narancsé, a mandarin fogyasztása különösen ajánlatos gyomorbeteg számára. A friss mandarinné gombaölő hatású, többszörös bedörzsölése a gombafertőzött bőrfelületekre jó eredményeket hozhat. A mandarinhéj alkoholos kivonata javítja az emésztést, csillapítja a köhögést, elősegíti a lerakódott váladék eltávolítását a légutakból. Azonos célokat szolgál a mandarinhéj vizes kivonata is.

A mandarinhéj-tinktúrát magunk is elkészíthetjük: két evőkanál friss, apróra vágott mandarinhéjat hét napig negyed liter alkoholban vagy pálinkában áztatunk, majd leszűrjük. Naponta háromszor 20 cseppet kell vízzel bevennünk belőle étkezés előtt fél órával. Kiváló közhéjjavító. Ezt a tinktúrát alkalmazhatjuk párologtatóban vagy egyszerűen a fűtőtestre helyezett vizes edényben, kiváló illatot áraszt és harmonizálja a lelkünket is.

T-z

A sztetoszkóp története

Gondolom, ha orvosra gondolsz, felülkís azonnal képzeletedben a sztetoszkóp jól ismert alakja is. Ma már el sem tudjuk képzelni, hogy dolgoztak a régi orvosok, hiszen az első sztetoszkópos vizsgálat René Laennec, francia doktor nevéhez fűződik, aki 1781–1826 között élt, mindössze 45 esztendőskoráig. Feljegyezte, hogy 1816-ban egy szegénylős, előkelő, fiatal nőbeteghez hívták, akin szívbetegegy tünetei mutatkoztak. Mivel nehézsége támadt, hogy fülét a nő mellkasára helyezve meghallgassa a szívverés ritmusát és a szívzörejeit, hirtelen arra gondolt megpróbálkozni papírból csövet csavarni és úgy megvizsgálni a beteget. Ötlete ragyogóan bevált, mert kitűnően észlelte a szívverést és a kóros zörejeit, sőt sokkal jobban, mintha a fülét közvetlenül a nő mellkasára tapasztotta volna. Eredményét másokkal is közölte, s hamarosan a papírcső sztetoszkópot felváltotta a fából készült tartós eszköz, amely 33 centi hosszú és 3,5 centi átmérőjű volt. Az eszköz neve a görög „mell” – sztetos és a „megtekinteni” – szkopein szóból származik. A fizikusok rájöttek, hogy a hangok továbbításában nem a cső anyaga a döntő, hanem a levegőoszlop. Így a huszadik század második felében általánossá vált a mindkét fülhöz csatlakoztató sztetoszkóp, ahol a hangot a gumicsőben levő légoszlop vezeti.

Sz. F.

Ada

A Cseh Károly iskola 5. d és 5. e osztályának tanulói beszámolót készítettek Arany János, Petőfi Sándor és Kosztolányi Dezső életéről, munkásságáról.

Az iskolában május 12-én lesz a közlekedési verseny. Az ötödikesek közül ezen Karácsonyi Áron, Klucsik Ella és Kovács Attila vesz részt. – **Karácsonyi Áron**

Dorozsló

A bácskertes József Attila iskolában tartották meg április 12-én a körzeti anyanyelvi versenyt. A dorozslói Petőfi Sándor iskola tanulói jól szerepeltek. Hegedűs Tímea, Sztás Emma és Gellér Ágnes első helyen, Csernicsek Ervin pedig második helyen végzett.

A gombosi és a bácskertes iskolák április 11-én, a költészet napján ünnepelték az iskolánapot. Mindkét rendezvényen ott voltak a dorozslói iskola képviselői. Gomboson kosárlabdában, Bácskertesben pedig labdarúgásban mérték össze erejüket az ünneplőkkel.

Csernicsek Ervin ötödikes tanuló több éve az apatini zeneiskola növendéke, zongorán játszik. Az idén egy belgrádi versenyen harmadik helyezést ért el, a Nagybecskerekén megtartott versenyen pedig második helyezést ért el.

A helybeli Szent Imre herceg templom Emericus nevű kórusát Klem Valéria vezeti. Minden nagyobb templomi ünnepen fellépnek. A kórus tagjai Szklenovszki Sarolta, Gellér Enikő, Brindza Beatrix, Gellér Ágnes, Gellér Eszter, Kocsis Réka, Kovács Kinga, Turkály Emma és Ristić Anita.

Április 8-án Dorozslóra érkezett Csíksomlyóról a szárnyaskereszt. A falu ünnepséggel fogadta, amelyen részt vettek az iskola tanulói is.

A Mórícz Zsigmond Művelődési Egyesületben új fúvószenekar alakult, amelynek tagjai az általános és a középiskolások, valamint a felnőttek. Vezetőik id. Csernicsek József és ifj. Csernicsek József.

Április 13-án bérmezőzés volt a Szent Imre herceg templomban. Az ünnepségen részt vett Pénzes János püspök. A bérmezőzőket Huszár Valéria hitoktató készítette fel.

Az iskolában rendszeresen működik a diákszemlélet. Tagjai minden felsős tagozatról egy-egy tanuló. Munkájukat Stojanović Marijana iskolapedagógus segíti. A diákszemlélet tagjai javaslatokat és észrevételeiket továbbítják a tantestületnek. Legutóbb például az iskola szabályzatának néhány pontjával kapcsolatban tettek javaslatot. Az iskola folyosóján faliról értesítik a tanulókat az időszaki dolgokról. A közeljövőben jótékonyági műsort szervez a diákszemlélet. A bevételt a szegényebb sorsú tanulóknak megsegítésére fordítják.

A községi biológiai versenyen Sztás Emma 3. helyezést ért el. Felkészítő tanára Dörner István volt. – **Brindza Beatrix**

Óbecse

Március 15-én zajlott le a községi matematikaverseny. A Samu Mihály iskolából az ötödikes Buru Henrietta és a hetedikes Slađan Dražić kiváló eredménnyel jogot szerzett a körzeti versenyen való részvételre.

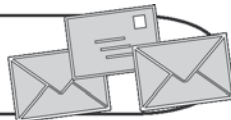
Róka Gáspár, a zentai tehetséggyógyozó gimnázium tanulója, aki egyébként a Samu iskolába járt, április 3-án bemutatót tartott a nyolcadikosoknak.

A magyar nyelvi versenyen, amelyet április 12-én tartottak meg, első helyezést ért el az ötödikes Kerepes Orsolya és Csanak Valentina, valamint a nyolcadikos Dudás Norbert, második helyen végzett a hatodikos Gajdos Rolland és a hetedikes Balzam Henrietta.

Sikeresen szerepelt a Szederice csoport a Szőlj, síp, szőlj! vetélkedő bácsfeketehegyi elődöntőjén. Produkciójukkal jogot szereztek arra, hogy a döntőben is bemutassák tudásukat.

Agoč Aleksandra hatodikos tanuló első lett az április 12-én megtartott községi közlekedési versenyen. Az érme és a serleg mellett egy kerékpárral is gazdagabb lett. Az iskola tanulói csapatversenyben a negyedik helyezést érték el. – **Balmaz Henrietta**

MIZUJS?

Aki vért ad, az életet ment

Korunk rohanó világában rengeteg a baleset. Szinte naponta hallhatunk a televízióban, rádióban szerencsétlenségekről szóló híreket. Sajnos több esetben sokan meghalnak vagy súlyosan megsebesülnek. Ilyen esetekben van szükség vérré, illetve önkéntes vradókra. Minden 18. életévét betöltött férfi és nő önkéntes vradó lehet. Annyi dolga van csak, hogy elmenjen egy központba és felajánlja a vradét. Az ilyen központokban megállapítják, hogy egészséges-e, megnézik, milyen vércsoportú az illető. Vradátömlesztés alkalmával ugyanis nem mindegy, hogy a beteg milyen vért kap. Négy vércsoport létezik: A, B, AB és 0, ezen belül is van még Rh-negatív és Rh-pozitív vércsoport. Egy ember csak a saját vércsoportjából kaphat vért, vagy pedig a 0 vércsoportból, mert az mindenkinek megfelel. A vérré megmenthetnek például egy szülőanyát, akinél komplikáció lépett fel, vagy egy balesetes bácsit, esetleg egy gyermeket, aki elvágta a kezét vagy a lábát. Remélem, ha felnövök, én is beléphetek a vradók hatalmas táborába, ahol csupa jószívú és segíteni akaró ember van.

Bognár Szabolcs, 6. osztály
Kis Ferenc iskola, Oromhegyes

Sok embert ismerek, akik több mint 50-szer adtak vért. Nagyon nagy tisztelettel nézek fel ezekre az emberekre. Nem nagyon szeretem ugyan hallani a vér szót, de ha már életet ment, nincs mitől írtóznom. Egyik kanizsai rokonunk is önkéntes vradó. Megkérdeztem tőle, hány-szor adott vért.

- Pontosan 54-szer.
- Hány éves voltál, mikor először adtál vért?
- 26 éves voltam.
- Fáj, amikor vért vesznek tőled?
- Nem, olyan mintha szúnyog csipne meg.

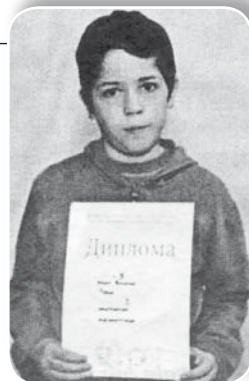
Rokonom tagja a kanizsai vradók egyesületének. Amikor ezt hallottam, egyből arra gondoltam, hogy idősebb koromban én is vradó leszek.

Szél Károly, 6. osztály
Kis Ferenc iskola, Oromhegyes

A vradás lényege, hogy megmentünk a beteg vagy szerencsétlenül járt emberek életét. Szomszédom, Matyi bácsi is ugyanígy gondolja ezt. A családban is több vradó van: a mamám, a tatám és anyu. A mamám már 60, a tatám 40, anyu pedig 10 alkalommal adott vért. Anyukám mesélte, hogy első alkalommal szinte mindenki fél a vérvételtől. De valójában csak egy kis tűszúrás lehet érezni, nem jár különösebb fájdalommal. Vradás után ajánlatos enni és valamilyen folyadékot fogyasztani, így a szervezet észre sem veszi ezt a kis vérhiányt, és rövid idő alatt pótolja. Azt ajánlom, aki csak teheti, segítsen az embereken, adjon vért!

Vörös Tamás, 6. osztály
Kis Ferenc iskola, Oromhegyes

Iskolánk néhány tanulója a közelmúltban matematikaversenyen vett részt Magyarittabén. A versenyfeladatok nagyon nehéznek, a mezőny szorosnak bizonyult. A tordaiak közül a harmadikos Németh Vilmos a maximális 100 ponttal méltón foglalta el a dobogó legfelső fokát. – **A tordai**
Ady Endre iskola Cimbora című
iskolalapjából

Mit árul el a fagyid, amit szeretsz, és mit a ruhásszekrényed?

Az egyéniségünkről, tulajdonságainkról, arról, hogy milyen a természeted az is árulkodik, hogy mit szeretünk enni, vagy hogyan rendezzük el a ruháinkat a szekrényben. Hogyan? Megtudod, ha megoldod az alábbi tesztet!

Szükséges hozzá egy tiszta papírlap és egy ceruza is. Meg persze az, hogy a válaszok jelentését csak azután nézd meg, hogy bekarikáztad a rád vonatkozó válaszokat és lerajzoltad, amit a tesztben kérnek tőled!

1. Melyik a kedvenc fagyid?

- a) Vanília
- b) Csoki
- c) Eper
- d) Citrom
- e) Málna
- f) Pisztácia

2. Most lesz szükséged a papírlapra és ceruzára! Rajzolj egy szívet! Hogy néz ki?

- a) Kerekded csücske van.
- b) Hegyes végű.
- c) Nyíllal átszúrt.
- d) Összetört.
- e) Dupla.

3. A ruhásszekrényedben...

- a) Rend van, a ruháim rendezettek, élére van minden darab hajtogatva.
- b) Felsők és alsók külön vannak válogatva.
- c) Rendetlenség van.
- d) Ha kinyitom az ajtót, kiömlenek a ruhák.

A válaszok jelentése

1. Milyen a természeted?

- a) Vanília – alkalmazkodó, tapintatos, megértő és türelmetlen vagy.
- b) Csoki – jókedvű, vidám és szenvedélyes vagy.
- c) Eper – okos, nyitott és szorgalmas vagy.
- d) Citrom – nagy igazságérzettel rendelkez, öntörvényű és akaratos vagy.
- e) Málna – független, tettekéss, szenvedélyes és érdeklődő vagy.
- f) Pisztácia – vidám, segítőkész és kedves vagy.

2. A rajzolt szív elárulja, hogy milyen vagy a szerelemben?

- a) Kerekded csücske van – szenvedélyes és hűséges vagy.
- b) Hegyes végű – maximalista és féltékeny vagy.
- c) Nyíllal átszúrt – álmodozó és romantikus hősszerelmes vagy.
- d) Összetört – szerelmi bánat ért.
- e) Dupla – harmonikus.

3. A ruhásszekrényed pedig elárulja rólad, hogy

- a) nagyon pedáns és igényes vagy.
- b) gyakorlatias vagy, számodra a belső fontosabb a külsőnél.
- c) minden vesztesnek tűnő helyzetből sikeresen kimászol.
- d) rosszul bánsz az idővel, kapkodsz.

Válaszol: **Bori Mária** pszichológus

BIZALMAS SOROK

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenhárom éves vagyok, és nagyon szerelmes egy nálam 3 évvel idősebb fiúba. Ő másik iskolába jár, úgyhogy nem találkozom vele mindennap, csak hetente 2-3 alkalommal, edzésen. Amikor meglátom, minden porcikámban érzem, hogy örülök, és legszívesebben mindenkinek kikiabálnám, hogy szeretem. A gond az, hogy nem merem senkinek sem megmondani, hogy szerelmes vagyok a fiúba, mert ez a fiú tetszik a harmadik legjobb barátnőmnek is. Ha megtudná, hogy én is ezt a fiút szeretem, nagyon megharagudna rám. Összetörne a szíve, ha megtudná, hogy ez a fiú nem őt szereti. Pedig így van! Azt hiszem, én tetszem neki, és nem a barátnőm. Állandóan néz, amikor találkozunk, és mosolyog rám. Persze én is rá. Már nem tudom sokáig titkolni az egészet. Félek, hogy elszólom magam a barátnőm előtt, és akkor kitör a botrány! Szeretném, ha mindenki tudná, hogy kit szeretek, de akkor elveszítek egy barátot. Adj tanácsot, mit tegyek!

M. M.”

Válasz:

Kedves M. M.!

Az életben általában úgy van, hogy egyszerre jó és rossz dolgok történnek velünk. Sokszor, mintha egy mérleghintán lennének az események. Egyszer a jó oldalra billen a hinta, máskor elenkezőleg. A te esetekben is valahogy így van. Azért, hogy a mérleged ne billenjen hirtelen, tehetsz is valamit. Beszéljess el a barátnőddel arról, hogy miből is vesszük észre, tetszünk-e valakinek. Aztán teszteljétek le egymást, hogy a szimpátiákkal hogy is áll ez a dolog. Hátha, miközben leltárba veszi a tényeket, az említett barátnődben tudatosul, hogy nem ő tetszik a fiúnak. Jó lenne, ha azért minél előbb elmondanád neki, hogy tetszik a fiú, és úgy érzed, hogy ő is vonzódik hozzád. Mondd el, hogy ezt miből látod. Ha olyan jó barátnő, akkor örül majd annak, hogy te boldog vagy. Ha ne adj' isten! csúnyán viselkedik veled, megharagszik rád, akkor jó, hogy már most kiderül, milyen is tulajdonképpen, számíthatsz-e rá jóban-rosszban. Az életben számos ilyen és hasonló próbatétel lesz előttetek, mind a barátság, mind a szerelem terén. Minden helyzetből tanulunk valamit, abból is, ha jól sikerülnek a dolgok és abból is ha csalódás ér bennünket. A fájdalom, a csalódás, az emberek elvesztése az élet részei, amivel meg kell tanulnunk bánni és feldolgozni.

„Kedves Bizalmas!

Tizenöt éves lány vagyok, és szeretek egy 13 éves fiút. Baj ez? Nemrég a barátnőmmel és a fiúval, akit szeretek, elmentünk a hétvégén a városba. A barátnőm megmondta neki, hogy szerettem. Ő azt mondta, hogy akkor ő is szeret engem. Utána ketten maradtunk, mert a barátnőmnek haza kellett mennie előbb, és a fiú hazakísért. A baj az egészben az, hogy észrevettem, nagyon féltékeny vagyok. Legszívesebben minden lányt, aki zavaróssza az iskolában és őt is, aki zavaróssza őket, megcsupálnám! Mit jelent ez, hogy ő mégsem szeret? A suliban nem is köszön! Kérem, segítsen, adjon tanácsot, hogy mit tegyek!?

Miki M.”

Válasz:

Kedves Miki M.!

Az igazság az, hogy annak ellenére, hogy a fiú kívülről érettnek néz ki, belülről még nagyon kisfiú, és ez így is kell, hogy legyen, hisz csak 13 éves. Ő még szívesen zavarócskázik a lányokkal és a fiúkkal, míg te már sokkal felnőttesebb viselkedést vársz el tőle. Ne feledd, hogy a lányok gyorsabban érnek. Azért is vonzódnak inkább az idősebb fiúkhoz. Azt hiszem, hogy a veled való „járás” – ha ebben megegyeztetek is – számára egy izgalmas játék. Ha komolyan vette volna a dolgot, akkor most a szünetekben együtt lennétek valamilyen rejtett zugban, kettesben, mint ahogyan a többi szerelmespár is teszi, az iskolákban is. Akármennyire is bosszant a dolog, el kell fogadnod, hogy ez a fiú ilyen, amilyen, és nem kell túl sokat várnod tőle, hisz vannak dolgok, amikre még nem érett meg, amik még nem érdeklik igazából, nem tud lépést tartani veled. Ne búsulj sokáig, ha kiderül, hogy a fiú nem gondolta komolyan, amit mondott. Biztos, hogy hamar rálelsz arra fiúra, aki lépést tud tartani veled a vonzalmaddal, az érzésséggel, az elvárásaiddal kapcsolatban. Ezért legyél türelmes a fiúkkal és önmagaddal is!

„Kedves Bori Mária!

Én egy 11 éves lány vagyok, és szeretek egy fiút. Ő is azt mondta, hogy szeret engem. Valentin-napra lapot is kaptam tőle. A barátnőim állandóan azzal nyösztetik, hogy hívjon el valahová. Őt ez nagyon idegesíti. Mellesleg engem is. Nem tudom, mit tegyek, hogy békén hagyjanak bennünket. A fiú a szomszédos szerb osztályba jár, és az osztálytársai őt is piszkálni szokták, amikor találkozunk. Ha a lányok megkérdezik tőle, hogy akar-e valamelyikükkel járni, ő mindenkinek azt mondja, hogy velem jár, és nem velük. Félek, hogy szétválasztanak minket. Mit tegyek, hogy mindenki békén hagyjon bennünket?

Baba”

Válasz:

Kedves Baba!

Nem sokat tehetsz, mert minél jobban hadakozol, hadakoztok velük, annál inkább piszkálódnak. Azt hiszem, mind a két osztálynak újdonság az ilyen viszony, egy kicsit irigykednek is rátok, hogy ennyire ragaszkodtok egymáshoz. És persze, a ti korosztályotoknál ez a megszkasztott viselkedési mód is, hogy mindig valakit cikiztek, ugrattok, piszkáltok, elég ha csak valami apróságban is elkezd különbözni a többiektől. Ezért, ha csak lehet, ne mutassátok ki a társaitoknak, hogy idegesít benneteket a piszkálódás. Ha nem reagáltok úgy, ahogy elvárják, nagyon gyorsan lekopnak és másik céltáblát keresnek. Szerencsére az iskolában mindig történik valami. Az igazság az, hogy bármennyire is nem tetszik a dolog, óriási a valószínűsége, hogy ez az első szerelem nem fog örökké tartani. Időközben növekedtek, értek, mind több emberrel ismerkedtek meg, mind több tapasztalatot szereztek, és egyszer csak azt vesszitek észre, hogy nem ismeritek már egymást. Találkoztok olyan emberekkel is, akik sokkal vonzóbbak lesznek számotokra, és akkor természetesen megszakad majd ez a vonzalom. Addig is élvezd azt, amid van. Barátkozzatok, beszélgetsetek, nevessetek, sétáljatok, bicajozzatok, legyetek együtt!

Kórémuzsika

Hacsak lehet, játszik a gyermek. Mert végül a játék komolyodik munkává. Boldog ember, ki a munkájában megtalálja a valamikori játék hangulatát. Ha zenész lennék, eszembe jutna tehát a gyermekkori „zeneszerzés”, kamarási hangversenyeink minden kis mozzanata. Zeneszerszámunk volt: a kórémuzsika, a cérnahúrú hárfa, a büröksíp, hagymasztár-flóta, fűszál-csimpolya, a falevélpánsíp, s mi minden. Az erdő, a mező a hangszerek hangján is megszólal, ha emberrel találkozik, aki nem szakadt el tőle. Be kár, hogy a civilizációban olyan nagymérvű ez az elszakadás! A tanárok – ha olyanok – bizonyára megpróbálják – ahol lehet – összekötözni városi gyermek és erdő-mező között az elszakadt szálakat. S mi mindent tanulhatnak még – csupán e tekintetben is – Veres Pétertől vagy Erdei Ferenctől! Hatéves koromban – emlékszem – egy lakodalmas játékunkban primás voltam, első kórémuzsikahegedűs. Cini-bu, cini-bu – dűnnyögtem végig a főúton, aztán hogy meguntam, a vőlegénnyel egyezkedve szerepet cseréltünk. Ő mondta: cini-bu, s én álltam – virágos kalappal – a menyasszony oldalán. Ahogy a mai szokásokat nézem: az efféle szerepcsere már nem lehetséges. Ezért halhatatlan a játék: a tökéletes szabadság állapota, akár az álom.

Kedves időtöltésünk volt még a járműképzítés. A sárból gyúrt szekerecske, a sárgarépából gyártott autó, a napraforgószárból elévarázsoltszánkószerű siklórepülőgép. Ráakasztottam tarisznyát, vedret, kantáros fazekat, járművem – a sílécszerűség fölkkunkorodott orrával – gyönyörűen siklott a porban. Elértem vele az óránkénti 10 kilométeres sebességet is. A legnagyobb örömünkre mégis a magunk eszkábálta nagyobb eszköz szolgált. A gólyaláb, vagyis közönségesen faláb. Azzal jártunk iskolába, boltba és ahová kellett. Nem hinném, hogy a mai gyerekek valamit is tudnának e csodás szerszámról, amely magasra, a rettentő sár fölé emelt bennünket. Hogy milyen is az? Akár a cirkuszok óriás bohócainak gólyalába, de csupán egyméteres, vagyis nem

kacagtatás, hanem kényszerű közlekedés végett találta föl az emberiség. A faláb annyira komoly szerszám volt, hogy a bárót, jegyzőt kivéve, még a pap is hordta, sőt a tiszteletes asszony is. Gólyalábon mentünk valamennyien a templomba. A bejáratnál persze levettük, s falnak támasztottuk. Elgondolható, micsoda tülekedés volt istentisztelet végeztével a falábak kiválasztása végett. Akár manapság egy színházi ruhatár előtt. Hol a lábam, melyik az én lábam? Egyik-másiknak a fél párját néha összecserélték, baktatott haza az egyházfi a tiszteletasszony bal lábával. Másnap kellő röstelkedéssel beállított a parókiára: visszahoztam, kedves tiszteletesasszony, a kedves fél lábát.

A játékos része az volt a „falábazásnak”, hogy valamelyik kapualjban meghúzódva, avagy éppenséggel a nyomába szegődve, a kiszemelt áldozatot elakasztottuk, amitől menten hasra vágódott a szörnyű latyakban. A faláb törvénye pedig, hogy a véle elhasalt ember csak úgy bír fölszedelőzködni, ha először a hátára fordul, megmártogatva ilyenformán elejét-hátulját s oldalát is a sárban. A látvány minden esetben kacagtóbb volt egy mai vígjátéknál. Ez talán nem is játék volt, hanem inkább helytelenkedés.

Szilveszterkor a jövőnket kutattuk, az is izgalmas játék volt. Különféle tárgyakat és anyagokat hordtunk össze, azokat megszámoztuk, s a számozott papírszeletkét jóanyánk belesütötte a pánkóba. Nekiláttunk aztán az evésnek, s melyiknek ami jutott a számozott papírból, aszerint sóztuk reá nagy gaudiummal a megfelelő tárgyat és anyagot. A fésű cifrálkodó feleséget jósolt, a gyapjú gazdagságot – juhnyáját –, a fehér paszuly – minthogy rizsünk nem volt – szép fogú szeretőt.

Hogy mit jelentett nekünk a játékkal egybekötött ének, arról írtam már egyet és mást Anyám könnyű álmot ígér című könyvemben. Ezt ma is fontosnak tartom. Aki nem tud énekelni: bizony nagyon szegény ember, még ha tele van is pénzzel a ládája. Kodály és Bartók feltarisznyált bennünket énekkel ezer esztendőre. Otthon, amidőn valamelyikünk hosszú és magányos útra indult, öregeink azt kérdezték: Jól felöltöztél-e? Botod van-e? Hát éneket viszel-e magaddal? Vagyis védelmet a sötétség s a zúti veszedelmek ellen. Azt mondanám én is: ne hagyjátok cserben az Éneket!

Sütő András

Jaksics Ferenc illusztrációja

ZSIBONGÓ

Hű, de finom!

A színes fagyigombócoknak már a látványa is igéző. És akkor képzeljétek el, hogy a perzsák már az ókorban is fogyasztottak a fagyalathoz hasonló édességet. A jeget és a havat lovakkal vontatott gyorskocsikkal a hegyek csúcsáról hozták a fagyaltkészítéshez. A mai fagyí őst viszont a 16. század végén egy olasz, bolognai fogadós fedezte fel, méghozzá véletlenül. Cukrásza tejszínes hideg krémet készített, s közben túl sokáig keverte a masszát. Így a szokásosnál több levegő került bele. Ezáltal nagyon könnyű, habos anyagot kapott. A fogadós bízott benne, hogy az új nyalánságot megkedvelik a vendégek. Így is lett, és a fagyí elindult világhódító útjára. Az olasz fagyí titka, hogy kizárólag tejszínhabbal készül, ezért kissé lágy és krémszerű marad.

Ausztriában a világhírű Mozart-golyó min-tájára Mozart fagyaltot is készítenek: csokoládéval bevont, marcipán ízű fagyaltgombócot, a belsejében zöld mandulával.

Végezetül két fagyis rekord: a legnagyobb fagyaltkehely 15 248 kiló és 32 deka volt, és 1985. június 28-án állították elő Kaliforniában 11 802 kiló és 55 deka fagyiból, 3411 kiló és 75 deka öntetből, valamint 43,02 kiló habból állt. A legtöbb fagyaltot, 1,53 kilót a legrövidebb idő, 31,67 perc alatt 1986. július 16-án falt fel egy amerikai fiatalember. Torkának állapotáról nem emlékeztek meg a híradások...

(-6-)

A vasművesség

A kovácsolás kétségkívül az ősi mesterségekhez tartozik. Már az időszámítás előtti 2000 körül, az Urból származó agyagtáblán megemlítik a kovácsolás művészetét. A babiloni király, Hammurápi is hivatkozik levelében a fémkohászatra, a fém feldolgozóinak nevét is nála olvashatjuk: ez idő tájt a kovácsokat nappahuknak hívták. Az ókorban még csak szerszámokat, fegyvereket készítettek a kovácsok, a fémek szélesebb körű felhasználása később alakult ki.

Nálunk a 13. századtól jelentek meg a vasból készült díszítőelemek, bár ebből a korból főleg egyházi emlékeink vannak. A reneszánsz kialakulásával mind inkább törekedtek a művészi megformálásra. A lapos vas használatáról áttértek a kör keresztmetszetű vasrudak felhasználására, ami még jobban elősegítette a finom ívű vonalak kialakítását. A vasművesség fénykorát azonban mégis a 18. században élte, a barokk idején. Szorosan összefüggött ez a fellendülés az építészet fejlődésével, azon belül is a kastélyépítéssel. A vasművesek szívesen alkalmazták alkotásaikon a barokk építészből vett lendületes formákat az új díszítőelemek, a lépcsőkorlátok és kapuk kialakításánál.

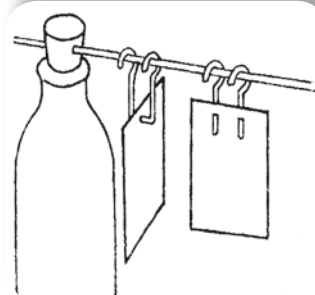
T-z

Szólásmagyarázat Fizet, mint a köles

A nagyon bőkezűen fizető emberre szokták mondani. Azt is szokták mondani, hogy fizet, mint a katonatiszt, ez a dzsentrivilág tisztjeire céloz, és nyilván akkor keletkezett, amikor a könnyelműség hozzátartozott a katonatisztek életmódjához. A címünkben szereplő hasonlat viszont a földművelés, a paraszti munka világában született, és az a megfigyelés az alapja, hogy a köles a többi gabonánál jóval több szemet terem, és mivel sem a föld minőségére, sem az időjárásra nem igényes, saját fogyasztásra való termesztése rendszerint igen kifizetődő. Nyelvi szempontból az a szólás érdekessége, hogy a fizet szava egyszerre két jelentésben szerepel benne. Minthogy emberről mondjuk, hogy fizet, mint a köles, a fizet egyrészt azt jelenti, hogy valamire pénzt kiad, másrészt azonban a szólásnak mint a köles részéhez is odaértjük a fizet igét állítmányként, s ebben a vonatkozásban már termést, jövedelmet hoz az értelme.

A lebegő lapok

Egy vízszintesen álló kötőtűre függesztünk fel, meghajlított, vékony drótok segítségével, két egyenlő nagyságú, vastagabb papírlapot. A lapok kb. fél levelezőlap, illetve képeslap nagyságúak legyenek. Ha bármelyiket kimozdítjuk nyugalmi helyzetéből és szabadon engedjük, lengeni kezd. Kezünkkel mozdítsuk ki mind a kettőt egyforma messzire nyugalmi helyzetéből, és engedjük el őket. Az, amelyik lapjával mozog a levegővel szemben, meglepően hamar megáll. A másik élével hasítja a levegőt, ez sokkal tovább leng. Kísérletünk azt bizonyítja, hogy a levegő annál jobban

akadályozza a testet mozgásában, annál nagyobb a levegő ellenállása, minél nagyobb a testnek a haladás irányára merőleges keresztmetszete.

T.

TARKA OLDAL

Keresztrejtvény

1	2	3		4	5	6	7	8		9
10				11						
12			13						14	
		15				16		17		
18	19			20	21		22			
23								24	25	
26							27	28		
29		30		31		32				
33										

– Egyszer 50 kilométert gyalogoltam, hogy megverjek valakit.

– És hogyan kerültél haza?

– ...

A válasz a rejtvényben.

Vízszintes sorok: 1. Változatos szépségű táj, 10. Í. B. O., 11. Bővül, 12. Kerget népiesen, 14. Kicsoda, szerbül, 15. Cse-csemősisírás, 17. Tengeri hal, 18. A vicc csattanója, 23. Eltervez, 24. Gáll István, 26. Németh Mátyás, 27. Nehéz fém, 29. Terület, 33. Az emberi társadalom kezdeti formája.

Függőleges sorok: 1. A vizeken teljesít szolgálatot, 2. Posztóféle, 3. Vastag, csomós bot, 4. Női név, 5. Akadály, 6. Lángol, 7. Csak, németül, 8. Y. L., 9. Bibliai név, 13. Akadályoz, 14. Afrikai állam (ék. h.), 16. Udo betűi keverve, 17. Állóvíz, 19. Szellemes, 20. Édesvízi ragadozó hal, 21. Tisza menti helység, 22. Majdnem átló, 25. Fohász, 28. Tél betűi keverve, 30. Hangtalan róka, 31. Aroma, 32. Kötőszó.

Betűrejtvények

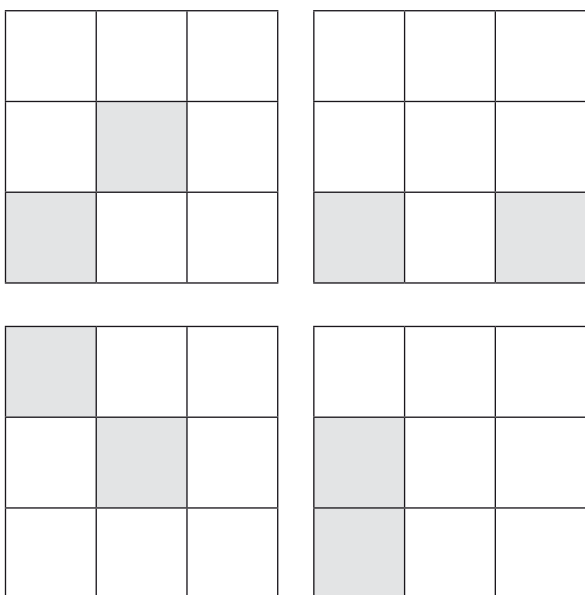
1	M B	DAT Á	2	Z S	3	N O	XŰ	4	EK, EK, EK É	S
---	--------------------	----------	---	--------------------	---	--------------------	----	---	-----------------------------	---

Skandináv rejtvény (17.)

Ha általában figyelmesen olvassátok a Jó Pajtást, akkor nem lesz nehéz megfejteni ezt a rejtvényt. A kép is segít, sőt azt is eláruljuk, hogy a 14. számban volt szó erről.

	ELAVULT, RÉGISEN NÉVELŐ	▼	KOSZTOLÁNYI-VERS	▼	FÉRFI-NÉV RITKÁS ERDŐ	▼	NÉMET FOLYÓ GALLIUM	▼	NŐI NÉV GRAMM	▼	FONALAT ERŐSÍT EZ LESZ A TINÓBÓL	▼	MÁR ELŐRE	
	... ÉS A 40 RABLÓ	▶							FEKETE ISTVÁN GOLYÁJA	▶				
	AFRIKAI ÁLLAM TUZLA ELEJE	▶				AUSZTRIA AZ Ő RÉSZÉRE	▶	MINDEN-HATÓ	KISTESTŰ KUTYA T. Z.	▶				
BŐR	2	TART BETŰI	TANTESTŰ-LET TAGJA	▶			IRT BETŰI ELLENÉRTÉK	▶			VILÁG-BAJNOKSÁG GÖRÖG FŐISTEN	▶		
KÖZLE-KEDÜNK RAJTA	▶		JELEZ A KUTYA FORDÍTVA A KÉZ RÉSE	▶		ESKÜVŐ FORDÍTVA FOK	▶			FORDÍTVA MUTATÓSZÓ MER BETŰI	▶		OG...	
TEJTERMÉK	▶			INDULATSZÓ	TETEJÉRE	MAJDNEM FAJ	HÁZ KÖRÜL VAN SZARAJEVÓ	▶		ESZENYI ENIKÓ LOBOGNI KEZD	▶		1000 ÉNEKELT SZÓCSKA	▶
ÁTJÁRÓK	▶							MEGSZÜNŐ (ÉK.H.)	▶					
								NORD	▶					
	L											SZ		

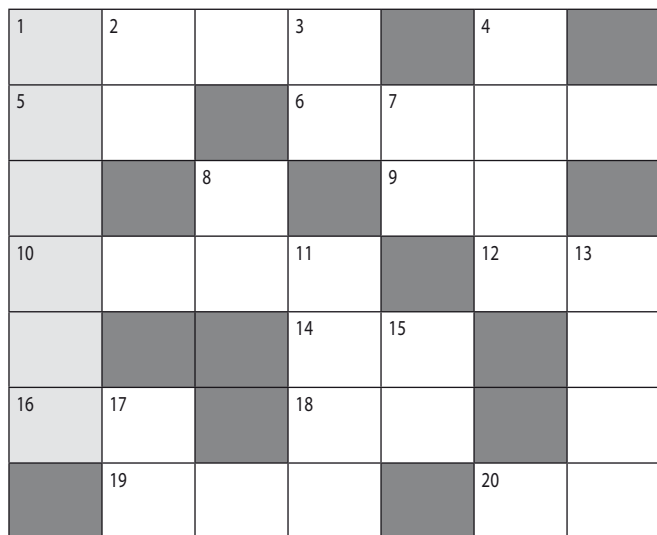
Nyalánkság

AGY, AMI, ÉGŐ, FÁJ, HÍD, KÉS,
KÍN, LEÓ, ÖLŐ, RÁG, TÖR, UTI.

A fenti szavakat csak vízszintesen írhatod be a rácsokba, de úgy, hogy függőlegesen is értelmes szavakat kapj. (A hosszú és a rövid magánhangzók között ezúttal nincs különbség.) A kiemelt betűkből egy finom nyalánkság nevét rakhatod össze.

Szó-ta-gol-va

A meghatározásokra adott válaszokat szótagolva írd az adott mezőbe.

Vízszintes sorok: 1. Lökdösődő, 5. Csúf, 6. Felfordulás, 9. Mar-dosá, 10. Vásárból hozott ajándék, 12. Övezet, 14. Valaminek egy része, 16. Színhely (ék. h.), 18. Szerb népi tánc, 19. Teát ivó, 20. Déli gyümölcs.

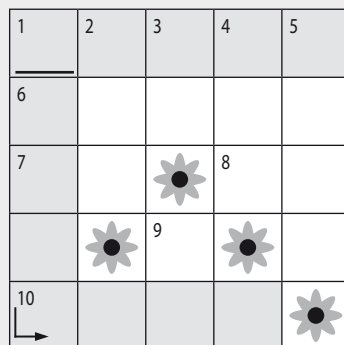
Függőleges sorok: 1. Bánati helység, 2. Autómárka, 3. Női név, 4. Sajtótermékek tartalmát ellenőrző, 8. Luftballon, 11. Jószívű, 13. A katonaságnál naponta feladatokat közlő szolgálati irat, 15. Tolvaj, 17. Majdnem, már-már.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Mini keresztrejtvény

– Miért is mondtak fel a testvérednek?

– Mert kopogtatás nélkül ment be az igazgató irodájába.

– Hát más is ment már be úgy!

– ...

A választ megtalá-lod a rejtvényben.

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 6. Kis Anna, 7. Utó-irat, röviden, 8. Sok E.

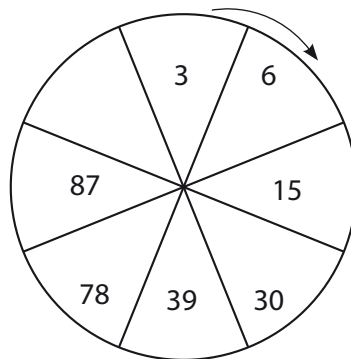
Függőleges sorok: 2. Kis Enikő, 3. Nézd csak! 4. Szántanak vele, 5. Vicc, 6. A válasz befejező része (folytatás a vízszintes 10. sorban), 9. Éjfél előtt.

Játék a betűkkel

1. .GY.K K.TY., M.S.K .B

2. S.K B.SZ.DN.K S.K .Z .LJ.

A két közmondásból hiányoznak a magánhangzók. Pótold a hiányt!

Körszámtan

A körcikkekben levő számok egy bizonyos logika szerint követik egymást. Ha erre rájössz, máris beírhatod a hiányzó számot az üres körcikkekbe..

A 16. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Mert a porszívó túl nehéz.

Betűrejtvények

1. kopár, 2. délelőtt, 3. fegyelem, 4. tanár

Anagramma

Bukarest

Mini berakós

egres, sereg

A hét törpe egyike

Hapci

Játék a számokkal

7+5+3; 6+1+8; 2+9+4

Szótagolva

1. csacsacsca, 2. találóan, 3. ökörszem; 1. csata, 2. Családi Kör, 3. csaló, 5. Antal

A 15. skandináv rejtvény helyes megfejtése

DINNYE, GÖRÖGDINNYE, ANANÁSZ, SZŐLŐ.

Könyvjutalmat kap

Palotás Mihály, Óbecse

Aranykoporsó

MÓRA FERENC regénye nyomán

írta CS. HORVÁTH TIBOR,

rajzolta FAZEKAS ATTILA

EGY DÉLUTÁN A HAZATÉRŐ QUINTIPOR ISMERŐS ARCOT PILLANT MEG.

197.

TRULLA! MIT KERESSEL ITT? AZ ÚRNÖD...?

MÁR NEM ÖT SZOLGÁLOM. ELKERGETTEK... AZ ÚRA KERGETETT EL. AZZAL VADOL, HOGY MEGVERTEM SZEMMEL AZ ÉN KICSI GYÖNYÖRÜSÉGEMET. ÉN, A NOBILISSIMÁT, AKIÉRT DARABOKRA HAGYNAM SZAGGATTATNI MAGAMAT! ENDEM OKOL, MERT...

PEDIG NEM RONTÁS VAN AZ ÉN KIS ARANYMADARAMON...

NAGYON BETEG... A TÜDEJE... SZÁRAZ-BETEGSÉG. A CSÁSZÁREK MÁR EL IS VITETTÉK MAGUKHOZ NICODÉMIÁBA. AZT MONDTÁK, HOGY OTT MAJD MEGGYÓGYITJA AZ EGYENLETES MELEG TÉGED IS SOKAT EMLÉGETETT...

199.

HA CSAK MEGERINTEM, KÖVE DERMED KEZE-LABA. A SZEME MEGÜVEGESEDIK. A SZÁJA OLYAN HIDEG LESZ, MINT A HALOTTNAK. RONTAS VAN RAJTA. TE RONTOTTAD MEG. VEN BOSZORKÁNY!

198.

ELJÖSSZ-E VELEM A BOLDOGOK SZIGETÉRE. GRANATVIRAG? ELMEGYÜNK EGYÜTT. CSAK ELOBB MEG KELL GYÓGYULNOM. MEGGYÓGYULOK. GRANATVIRAG, DE NEKED IS SEGITENED KELL. HA MEGTARTOD, AMIT ÍGERTEL, BIZTOS, HOGY MEGGYÓGYULOK.

FÉLREBESZÉL, SZEGÉNYKÉM.

200.

201.

BIZTOSAN VALAMI KÓPÉSÁGOT ÍGERTEL AZ ÉN KIS DRAGÁMNAK.

IGAZ, ÍGERTEM...

202.

SZERZEM NEKED AHELYT A KIS CSONT HELYETT EGY EGÉSZ VÉRTANÚT.

DE FŐVÉRTANÚT, UGYE? KÖSZÖNÖM, GRANATVIRAG.

...ÉS AZ EMLÉKKEP HATASÁRA QUINTIPORBAN MEGFOGAMZIK EGY TERV. EGY SZORNYÚ, VÉGZETES TERV.

(FOLYTATJUK)

HOROSZKÓP

Kos (III. 21.–IV. 20.)

Derűs, jókedvű napok várnak rád. Erőd is irigylésre méltó. Ennek köszönheted, hogy a kellemetlen meglepetések nem ejtenek kétségbe, legfeljebb csak átmeneti nehézségeket okozhatnak. Saját képességeidben feltétlenül megbízatsz, azonban egyes barátaidban már egy cseppet sem. Ugyanis megpróbálnak becsapni. Legyél óvatos!

Bika (IV. 21.–V. 20.)

Ezekben a napokban igencsak sokat próbálkoztál, jobbára azonban sikertelenül. Most azonban a Szaturnusz végképp elhagyja a jegyed, ami azt jelenti, hogy körülményeidben is nagy változások lesznek, mégpedig jó irányban. A következő napokban rokonaiddal gyűlhet meg a bajod. Jó volna kerülni minden kockázatot, problémáiddal csak annyit törődj, amennyi elkerülhetetlen. Kíméld magad a felesleges bosszúságoktól.

Ikrek (V. 21.–VI. 21.)

Sokat kapkodsz a közeljövőben, ráadásul teljesen feleslegesen. Kizárólag magadat hibáztatod azért, ha túlbonyolítod a dolgokat. Próbáld meg türelemmel és megértéssel fogadni minden furcsa ötletet. Viták helyett a békés megegyezést kellene választanod. Környezetekben sok minden megváltozik, amitől ugyan először megijedsz, később azonban rájössz, hogy a kialakult káosz után a dolgok rendeződnek, ezáltal a malmadra hajtják a vizet.

Rák (VI. 22.–VII. 22.)

Tedd vagy ne tedd? Ez itt a kérdés, amihez lehet ugyan tanácsot adni, de döntened neked kell. Egy rák pedig, amint tudjuk, hadilábon áll a döntésekkel és az elhatározásokkal. Bátran vágj bele abba, amit elvállaltál vagy el is kezdted. Az új feladatok vagy egy szokatlan helyzet sokkal több előnyt hozhat, mint amennyi fáradtsággal vagy felelősséggel jár.

Oroszlán (VII. 23.–VIII. 23.)

Saját magadon sem tudsz eligazodni. Könnyen megharagszol, ha valaki a szemedbe merészeli mondani nem éppen hízelgő véleményét. Bánt, ha a környezeted nem olyan nyílt és őszinte, mint elvárnád. Elsősorban te dönts el, hogy mit akarsz. Ha jó légréteget szeretnél teremteni, akkor ne torold meg a bírálatot és az őszinte véleményt. Természetes, hogy neked van igazad, de ezt most nehéz bizonyítani vagy megvédeni.

Szűz (VIII. 24.–IX. 23.)

Ha jó hírt hallasz, azt tartsd meg magadnak és igyekezz azt hasznosítani! A rossz hírekkel pedig tégy úgy, mintha meg sem hallanád. Érdemes mindent alaposan megfontolni. A hirtelen elhatározások csak ritkán hoznak jó eredményt. Azt is jól teszed, ha valakivel, akiben megbízol, megbeszéled a döntéseidet, így sok nézeteltérést megelőzhetsz.

Mérleg (IX. 24.–X. 23.)

Aki mer, az nyer. Olyan hangulatod lesz, hogy joggal mondják majd, hogy igazán tudod, mit csinálsz. Határozott fellépéssel mindenkit megnyersz, meglepsz sőt elkápráztatsz. Ahelyett, hogy rossz néven vennék viselkedésedet, tetszést és elismerést váltasz ki az emberekből. Akadnak természetesen, akik úgy érzik, hogy ők rosszul járnak azzal, hogy te diadalt aratsz. De ez természetes, ezzel nem érdemes törődni.

Skorpió (X. 24.–XI. 22.)

Mozgalmas, de nagyon is eredményes napok várnak rád. Ha fellépésre készülsz, a drukker elkerülhetetlen, a siker azonban biztos. Ha hódítani akarsz, azt könnyen megteheted. Más a helyzet otthon. Ezen a téren bizony nincs minden rendben, és ha nem vagy elég óvatos, könnyen elmérgesedhet a helyzet.

Nyilas (XI. 23.–XII. 21.)

Minden rosszban van valami jó. Végre hozzájuthatsz olyan dolgokhoz, amikre már régóta vágysz. Barátaidban pedig kitűnő szövetségesre találsz. Sok jó ötletük lesz és a gyakorlati tanácsaikat is érdemes megfogadni! A szerelemben szerencsésnek mondhatod magad. De semmit sem szabad elkapkodni.

Bak (XII. 22.–I. 20.)

Ha eddig nem alakult úgy a helyzet, hogy fogadkozz, máskor máshogyan teszel, akkor most biztosan megteszed. Átalakulóban van életmódod és gondolkodásod is. Jó eredménnyel próbálkozz azzal, hogy egyszerre több lehetőséget is kihasználj. Mindenesetre megteszed a kezdő lépéseket.

Vízöntő (I. 21.–II. 19.)

Mint minden tavasz, ez is zűrzavaros e jegy szülőiteinek. Az ellenfelekben ellenséget látsz, a családi kötöttségek pedig határozottan terhedre lesznek. Ismét a meg nem értés az oka az ellentéteknek. Kár, hogy nehezedre esik másokat beavatni terveidbe. Legyen türelmed ahhoz, hogy ötleteidhez meggyőző, elfogadható magyarázatokat adj. Ebben az esetben sokkal kisebbek lehetnek a súrlódások.

Halak (II. 20.–III. 20.)

Kicsit minden a feje tetején áll. Nagyon sokat vagy most kénytelen vállalni. Elismerésben nem is igazán szenvedsz hiányt. Közben azonban ne feledkezz meg a társaságról sem, akik enyhén szólva elhanyagoltak érzik magukat.

Portó

A skót lelkesen meséli szomszédjának:
– Képzeld csak, hírt adott magáról a bátyám, aki tíz éve eltűnt! Amerikából írt levelet.

- No és mi van vele?
- Azt nem tudom, mert bontatlanul vissza kellett küldenem a levelet.
- Hogyhogy?
- Úgy, hogy a bátyám elfelejtett bélyeget ragasztani rá.

Egyirányú

– Nem látja, hogy ez az utca egyirányú?
– állítja le a rendőr a szabálytalanul közlekedő autót.
– Na és? Nem is mentem két irányban!

Tokány

– Pincér, ez a marhatokány, amit kihoztott, nem eléggé borsos nekem! – reklamál a vendég az étteremben.
– Nem? Na, majd a számlát figyelje meg, uram!

Gyártási folyamat

- Hogy lehet a fűből tejet csinálni?
- Oda kell adni a tehénnek.

Bánat

Az elefánt bemegy a kocsmába. A csapos ránéz, és megkérdi:
– Neked valami bánatod van?
– Dehogyis!
– Akkor meg miért lógatod az orrod?

Fogkrém

- Miért gyorsít a fogkrém?
- Mert meg akarja előzni a fogszuvasodást.

Fény

- Drágám, tudod, hogyan lehet víz segítségével fényt csinálni? – kérdezi férje a lusta asszonyt.
- Nem. Hogyan?
- Le kell mosni az ablakot.

Pech

A kishangya bánatában öngyilkos akar lenni, ezért kiugrik a tizedik emeletről. Zuhanás közben számol:
– Kilenc, nyolc, hét, hat, öt... Az ördög vigye el, már megint feltámadt a szél!

Agresszor

A nyuszi bekopog farkasékhoz. A kölykfarkas nyit ajtót.
– Farkaska, itthon van a papád? – kérdi tőle a tapsifüles.
– Nincs.
– És a mamád?
– Ő sincs.
– Kell egy pofon?

Murphy törvénye

- Mit csinál a kosárlabdázó, ha éppen nincs edzése vagy meccse?
- Moziba megy, és elé ül.

Róka-gomba

– Lajoska, miről lehet felismerni a róka-gombát? – kérdi a biológiatanár a nebulót.
– Arról, hogy sokkal sunyibban néz, mint a többi.

Ly vagy j?

A magyarórán a tanárnő megkérdezi Móríckát:
– Tudod-e, hogyan írjuk jól a hely szót? Ly-nal vagy j-vel?
– Nekem mindegy – vonja meg a vállát a gyerek. – Tudja mit, tanár néni? Írjuk úgy, ahogy maga akarja!

Találós kérdés

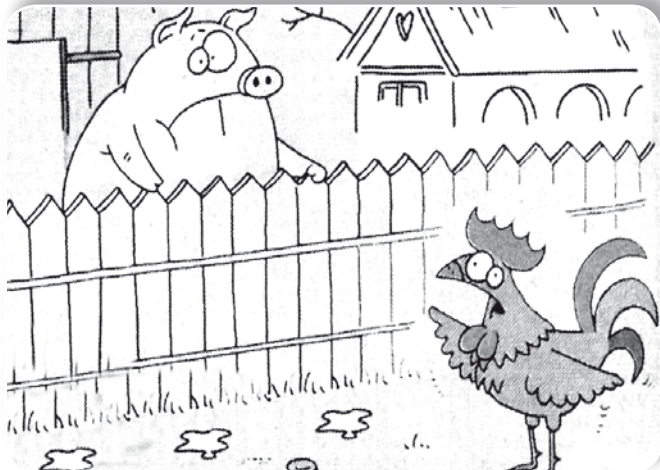
- Mi az: nagy, fehér és nem mászik fára?
- Hűtőszekrény.

Kórokozók

Két bacilus beszélget a presszó sarkában.
– Mi van veled? – kérdi az egyik. – Napok óta nem láttalak.
– Gyengélkedtem – feleli a másik. – Úgy látszik, elkapott valami antibiotikum.

Kóstoló

– Pincér! Legyen szívesen jöjjön ide, és kóstolja meg a levest! – szól a vendég a felszolgálónak.
– Miért? Hideg?
– Na, csak kóstolja!
– Talán sótlan?
– Ne kérdezzen semmit, csak kóstolja meg!
– Jó. De hol a kanál?

– Nekem ötven születésnapot kell fejben tartani!

– Mi van, megdrágult a hal?

Cidri

– Anyu, a nagymama is jegesmedve volt? – kérdi a kis jegesmedve az anyukáját.
 – Igen, ő is.
 – És az ő anyukája is?
 – Persze.
 – És az apukája is?
 – Az is.
 – És a nagymama nagymamája meg a nagypapája is?
 – Igen. Mi mindig is jegesmedvék voltunk.
 A kis bocs eltöpreng.
 – Márpedig én akkor is fázom...

Torony

Két arab turista az Eiffel-tornyot nézegeti Párizsban.
 – Azért pompás építmény ez – mondja az egyik.
 – Pompásnak pompás – ismeri el a másik. – De amikor két éve erre jártam, akkor is itt állt. Úgy látszik, azóta sem találtak olajat.

Dobszó

Az Afrika-utazó a dzsungelben járva észreveszi, hogy az egyik bennszülött a tisztáson megállás nélkül veri a tamtambot.
 – Mit csinálsz? – kérdezi tőle.
 – Tudod, nálunk már hetek óta nincs víz...
 – Értem – bólogat a kutató –, akkor most könyörögsz az istenekhez esőért.
 – Ugyan, hová gondolsz?! A vízvezeték-szerelőt hívom a szomszéd faluból.

Keleti mese

– Mikor sír Aladdin a legkeservesebben?
 – Amikor eltörik a mécses.

Kapálás

– Már bocsásson meg, kedves szomszéd, hogy beleszólok – szól át a vidéki telektulajdonos a kerítésen –, de hogy lehet ülni kapálni?
 – Hát, meglehetősen nehéz, de próbáltam már fekve is, és úgy még rosszabb.

Zsákmány

– Egyszer Afrikában is jártam – meséli a nagy vadász az ismerőseinek –, de megfogadtam, hogy nem megyek többé oda.
 – Miért nem?
 – Na, halljátok! Az ember lelő egy ilyen nagy dög elefántot, és mindjárt tele van vele a táskája.

Csatabárd

A sátor előtt szívogatja a békepipát Agyaras Farkas, a nagy törzsfőnök. A sátor mélyéből hirtelen előbújik a felesége, Hús Forrás:
 – Agyaras Farkas, azonnal ásd ki a csatabárdot!
 – Miért, Hús Forrás? Talán jönnek a sápadtarcúak?
 – Dehogyan! Csak elromlott a mosógépem, és aprófára van szükségem.

Bizonyíték

– Mi a bizonyíték arra, hogy a Föld gömbölyű?
 – Az, hogy az utazási irodák föld körüli utakat is hirdetnek.

Szórakozottság felsőfokon

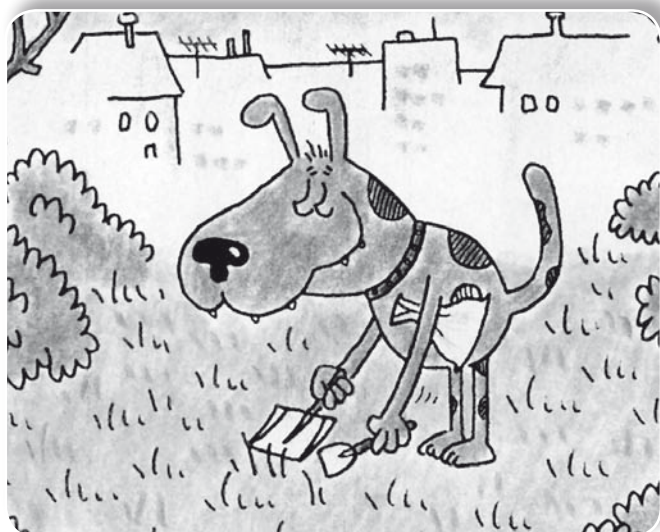
Professzorok szórakozottságáról beszélgetnek egy társaságban.
 – Az én professzorom – meséli egy egyetemi hallgató – olyan szórakozott, hogy lefekvés előtt gyertyát gyújt, hogy megnézzze, eloltotta-e a villanyt.

Türelmetlen alak

– Képzeld, mi történt velem! – újságolja Karfiol a barátjának. – Tegnap egy telefonfülkében álltam, és beszélgettem a menyasszonyommal. Erre jött egy türelmetlen alak, és húsz perc múlva...
 – Csak nem? Kidobott téged a fülkéből?
 – Mi az, hogy engem? Mind a kettőnket!

Fanyűvő egérke

Kidöntött fa törzsén ül az egér és az elefánt. Arra megy a zebra, és megkérdi:
 – Mondd csak, ki döntötte ki ezt a hatalmas fát?
 – Hát én! – húzza ki magát az egérke.
 – Persze, az elefánt is besegített egy kicsit.

Jól nevelt eb

– Anyuci, apa egyáltalán nem értékeli a tehetségemet!

Szavalóverseny az óbecsei Samu Mihály iskolában

Május első vasárnapján ünnepeljük anyák napját. Ebből az alkalomból a Népkönyvtár és a Petőfi Sándor Magyar Kutúrkör ünnepséget szervez, ahol föllépnek a legjobb szavalók.

A Samu Mihály iskolában április 18-án elődöntőt is szerveztek, melyen 15 tanuló versenyzett: Varnyú Diana, Vajda Edit, Bartusz Valéria, Lukács Mária, Papp Melinda, Topolcsányi Aranka tanítónők, valamint Józsa Zsuzsanna és Ferencz Hajnalka magyartanárnők versmondói: az első Mátyás Emese; a második Kiss Karina, Papp Orsolya, Szécsényi Gabriella, Varnyú Adél; a harmadikos Becsei Szabolcs, Petrényi Eleonóra, Magyar Zsófia; a negyedik Bálint Andrea, Surján Bernadett; az ötödik Kiss Angéla, Gutási Nándor; a hatodik Menda Orsolya, Máriás Norbert és Szerda Zsófi.

Hallhattuk Csorba Piroska, Petőfi Sándor, Zelk Zoltán, Jankovics Ferenc, Osváth Erzsébet, Nadányi Zoltán édesanyjáról szóló verseit.

A képen látható szavalók lépnek majd föl az anyák napi ünnepségen.

K. E.

Szerkesszük együtt az újságot!

Tennivalóid nagyjából a következők: Ha bármilyen épkezláb (megvalósítható) ötleted van, mitől lehet az újság érdekesebb és vonzóbb, azonnal írd meg! Ezenkívül küldj:

* **lexikont, osztálylexikont**

* **híreket a sulidból a Mizujs rovatba**

* **fogalmazásokat, rajzokat a Rügyfakadásba**

* **sikerlistát a Sztárvilágba**

* **legalább 10 sort és egy rajzot (vagy fotót) kedvenc állatodról az Állatkirakat rovatba**

* **meg bármit, ami eszedbe jut!**

A Jó Pajtás várja leveled!!!

**Ami valamirevaló,
rövidesen viszontlátod
kedvenc újságodban!!!**

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásiügyi,
Tájékoztatási, Valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja:

Szerbiai
Művelődési
Minisztérium

A határon túl
élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Kókai Péter** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
■ Főmunkatárs: **Tripolszki Zsuzsa** ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381 21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381 21/ 475-400-9 (csak fax) ■
■ Kéziratokat és képeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/ 557-304 ■
■ Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■
■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info ■